

GOVERNMENT OF INDIA
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA.

Class No.

P

Book No.

134

N. L. 38.

S 6444

MGIPC—S4—38 LNL/56—22-5-57—50,000.

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ਕਿਤੁ ਮੁਖਿ ਤੁਧੁ
 ਸਾਲਾਹੀ ॥ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣੁ ਮੇਰਾ ਕਿਛੁ ਨ
 ਬੀਚਾਰਿਆ ਬਖਸਿ ਲੀਆ ਖਿਨ ਮਾਹੀ ॥
 ਨਉ ਨਿਧਿਪਾਈ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ
 ਤੁਰੇ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਵਰੁ ਘਰਿ ਪਾਇਆ
 ਮੇਰੇ ਲਾਭੇ ਜੀ ਸਗਲ ਵਿਸੁਰੇ ॥ (ਵ: ਮਃ ੫
 ਸਾਜਨ ਆਇ ਵੁਠੇ ਘਰ ਮਾਹੀ ॥
 ਹਰਿ ਗੁਣਗਾਵਹਿ ਤਿਪਤਿ ਅਘਾਹੀ ॥
 ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਦਾ ਤਿਪਤਾਸੀ
 ਫਿਰਿ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ਆਏ ॥
 ਦਹਦਿਸਿ ਪੂਜ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਜਨਕੀ
 ਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥
 ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਪੇ ਜੋਤਿ ਵਿਛੋੜੇ
 ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੇ ਦੁਜਾ ਨਾਹੀ ॥ ਸਾਜਨ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਡਾ ਆਰਤਾ

ਅਰਥਾਤ

ਸ੍ਰੀਗੁਰਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬਜੀਏ ਹਜੂਰਆਰਤੀ
 ਤੇ ਬੈਠਤੀ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਕੇ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਮਸਿੰਘ

ਜੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਧਰਮਸਾਲ ਆਟਾ ਮੰਡੀ
 (ਅਪਨੇਭੋਰੇ) ਸਾਜਨਾਲਪੜ੍ਹਿਆਪੜ੍ਹਾਯਾ
 ਕਰਦੇ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਭੀ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ
 ਸਾਜਨਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੋਮੀ ਜਨਾਂ
 ਦੇ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੜ੍ਹਨ ਯਾ ਕੰਠ ਕਰਨ
 ਹਿਤ ਛਪਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਨੇ

ਮ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ
 ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਜੀ ਵਿਚ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਉਤਮ ਨਿਧੀ
 ਹੋਏ ਹਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ
 ਧਰਮਸਾਲਾ ਆਟਾ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਹੈ । ਆਪ ਜੀ
 ਦੀ ੧੨੫ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਹੋਕੇ ੧੯੨੬
 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰੀ ਚਲਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਪ
 ਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਜੀਨੇ
 ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ
 ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸਤਸੰਗ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੀਤੀ ਚੌਥੀ
 ਭੂਮਕਾ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ
 ਪਧਾਰੇ ਹਨ । ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜੀਵਨ ਸ੍ਰੁ:
 ਸੂਰਜ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਛਪਾਕੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭੇਟਾ
 ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਗੁਰੂ-ਪਿਆਰਾ ਬਿਸਥਾਰ
 ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਾਰਥਕ—
 ਦਾਸ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਂਵਾਲਾ

ਸੇਵਕ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਰਖਾਨੀ ੧ ਮਾਨਸਰੋਤ

(੩੫)
 ਤਿਸਨ ਬੁਝੀ ਆਸ ਪੁੰਨੀ
 ਮਨ ਸੰਤੋਖਿ ਧੁਪਿ ॥
 ਵਡੀ ਹੂੰ ਵਡਾ ਅਪਾਰ ਖਸਮੁ
 ਜਿਸੁ ਲੇਪੁਨ ਪੁੰਨਿ ਪਾਪਿ ॥ ਵਾ: ਗੁ ਮ: ਪ

ਪਉੜੀ

ਹਉ ਦਾਦੀ ਵੇਕਾਰੁ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥
 ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਕੈ ਵਾਰ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥
 ਵਾਢੀ ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਖਸਮਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥
 ਸਹੀ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹਿ ਕਪੜਾ ਪਾਇਆ ॥
 ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਆਇਆ ॥
 ਗੁਰਮਤੀ ਖਾਧਾ ਰਜਿ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
 ਵਾਢੀ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ਨਾਨਕ
 ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ ੨੭ ॥ ਸੁਧਾ ਵਾ: ਮਾਃ

ਸੇਵਕ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਰਖਾਨੀ ੧ ਮਾਨਸਰੋਤ

ਭੂਤ ਚੱਕਰ

*ਭਵਿੱਖਜਤ-ਵਰਤਮਾਨ

ਅਰਥਾਤ

ਮਿਸਮਰੇਜ਼ਮ, ਯੋਗ ਅਭਿਆਸ

ਗੁਰੂ

ੴ

ਸੇਵਾ

ਗੁਰਮਤ, ਗੁਰਚਾਣੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸੰਚਾਲ
ਸੰਦਰਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ (ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਦਫ਼ਤਰ ਭਾਈ ਸੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ !

ਭਾਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਭਾਈ ਸੇਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਭ ਹੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ

੧ ਓ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂਜੀਕੀਫਤਹ ॥

ਯੋਗਾਭਯਾਸ, ਮਿਸਮੇਜ਼ਮ, ਆਕਰਖਨ ਸ਼ਕਤੀ
ਦੀ ਅਦੁਤੀ ਪੁਸਤਕ

ਭੂਤ ਚਕਰ

ਇਸ ਵਿਚ ਵਡੀਆਂ ੨ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ
ਤੋਤ ਕੱਢਕੇ ਮਿਸਮੇਜ਼ਮ ਜ਼ਿਖਰ ਦੇ ਸੋਖੇ ੨
ਦਸ ਸਬਕ ਦਿਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਰਾ ਆਪ
ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਸਿਧ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

ੴ ਲਲਾਕਾਟ ੴ

ਭਾ: ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਕਲਰਕ ਜੀ. ਐਸ. ਐਸ.

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਭਾ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਮਾਲਕ ਗੁਰਮਤ ਨੇਸ਼ਨਲ

ਏਜੰਸੀ ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈਸੇਵਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ॥

ਪੈਹਲੀ ਵਾਰ ੧੦੦੦

ਮੁਲ ੧੫

Re. 2. 50 P. 134
SHELF LISTED S 6444

“ਸਰਸਤੀ ਪ੍ਰੈਸ” ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ
ਪੰਡਿਤ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਮੈਨੇਜਰ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ
ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਛਪਿਆ

ਭੂਮਕਾ

ਦੁਨੀਆਂ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ
 ਖਿਆਲ ਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਮਤਾ
 ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਹਰ
 ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਵਖੋ ਵਖ ਰਾਏ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਆਕਰਖਣ, ਸ਼ਕਤੀ, ਮਿਸਮੇਲਾਮ, ਯਾ ਆਮ
 ਬੋਲੀ ਵਿਚ (ਭੂਤ ਵਿਦਿਆ) ਬਾਬਤ ਵੀ ਲੋਕਾਂ
 ਵਿਚ ਕਈ ਖਿਆਲ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਜ
 ਕਲ ਦੇ ਸਾਇੰਸ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਸਜਨ ਤਾਂ ਇਸ ਤੇ
 ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ
 ਖਾਹਸ਼ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੇ ਵਾਕਫ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
 ਇਸ ਮਤਲਬ ਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ
 ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾ ਫਸਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਬਜਾਏ
 ਲਾਭ ਉਠਾਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ,
 ਅਸਲ ਵਿਚ ਚਿੱਤ ਬਿੜੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਇਕ ਥਾਂ
 ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਮ ਯੋਗਾਭਿਆਸ ਹੈ, ਜਦ ਮਨ
 ਟਿਕਾਏ ਆ ਜਾਵੇ, ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਖਾਹਸ਼ਾਂ ਵਲ

ਨਾ ਦੌੜੇ ਤਾਂ ਸਭ ਮੋਤਲਬ ਸਿਧ ਹੋ ਗਿਆ।
ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਵਸਤੂ ਜੋ ਬਹੁਤ
ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਰੂਹ ਹੈ, ਤੇ ਇਸੇ ਦਵਾਰਾ
ਸਭ ਕੰਮ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਆਕਰਖਣ ਸ਼ਕਤੀ ਹਰ ਇਕ ਤੀਵੀਂ,
ਮਰਦ, ਬਾਲ, ਬੁੱਢੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ
ਅਨਭਵ ਕੋਈ ੨ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਜਦ ਧਰਮ ਵਲੋਂ ਹੱਟ
ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਭੈੜੀਆਂ ਸੋਹਬਤਾਂ ਅਥਵਾ
ਨਿਸਫਲ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ
ਹੌਲੀ ੨ ਘਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ
ਖੇਡ ਤਾਂ ਮਨ ਦੇ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਖੇਲ
ਤਮਾਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਲ ਅਸੰਭਵ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ੨ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਪੈਰੰਬਰ,
ਅਵਤਾਰਾਂ, ਮਹਾਤਮਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਆਮ
ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹੋ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਭ ਰੋਗੀ ਨਿਰੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ
ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ,

(੫)

ਜੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਉਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਜਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਭਲਾ ਆਦਮੀ ਬਣਕੇ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੋਣਾ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੌੜੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਹੋ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ ਹੈ, ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਜਿਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ, ਗੁਰਦੁਆਰਾਂ ਵਿਚ ਮਹੰਤਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਗ ਦਾ ਮੋਰਚਾ, ਕੁੰਜੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਿਹਾ ਨਜ਼ੋਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। “ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ” ਜੇ ਆਪ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਗਲ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੋ ਭੇਦ ਹੈ ਜੋ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਭ ਕੰਮ ਲੈ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਸਿਖਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ੨੩ ਵਰ੍ਹੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੋਵੇ, ਡਰਪੋਕ

(੬)

ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਕ ਇਸ਼ਟ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਾਸ਼ਕ
ਹੋਵੇ, ਵਿਦਿਆ ਸਿਖਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੋਈ
ਗਰਮ ਚੀਜ਼ ਨਾ ਖਾਵੇ, ਭੋਗ ਤੋਂ ਪਰਾਂ ਰਹੇ,
ਸ਼ਰਬ, ਗੰਡਾ, ਮਾਸ ਆਦਿਕ ਨਾ ਖਾਵੇ, ਖੁਰਾਕ
ਥੋੜੀ ਤੇ ਸਾਦੀ ਖਾਵੇ, ਤੇ ਵਡੀ ਗਲ ਇਹ ਹੈ
ਕਿ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਸਤੇ
ਵਰਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਹੀਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਗੋਂ ਨਰਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਭੀ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਦਵਾਰਾ ਆਪ ਬੀਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲੀ
ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪ੍ਰਾਏ ਅਨਜਾਣ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਉਤੇ ਦਯਾਵਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕਈ
ਤਰਾਂ ਦੇ ਖੇਲ ਤਮਾਸ਼ੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਲੁਕੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਅਥਵਾ ਚੋਰੀ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਭ
ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਬੁਝ
ਸਕਦੇ ਹੋ, ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਭੈੜੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਖਿਆਲ ਦੰਗੇ ਕਰਕੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹਿੰਦੂ
ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਸਿਖਣ

(੭)

ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਤੇ ਵਰਜਸ਼ ਦਾ
ਖਿਆਲ ਰਖੇ, ਥੋੜਾ ਬੋਲੇ, ਅਥਵਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
ਲੜੇ ਝਗੜੇ ਨਾ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ ਸੱਚ ਬੋਲੇ
ਰੋਜ਼ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ, ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਤੇ ਸਾਫ ਰਹੇ
ਪੁਸ਼ਾਕ ਸਾਫ ਰਖੇ, ਆਪਣੇ ਨਿਤਨੇਮ ਨੂੰ
ਪੂਰਾ ਕਰੇ, ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵੱਲ ਖੁਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ
ਕਰੇ, ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰੇ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਰਖੇ, ਹਰ ਇਕ
ਨਾਲ ਸ਼ੇਖੀ ਕਰਕੇ ਅਖ ਨ ਮਿਲਾਵੇ, ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ
ਉਲਾਂਭਾ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸਾਡੀ
ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਇਸ
ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਸਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲ ਬੁਧੀ
ਬਖਸ਼ਣ ਤਾਂਕੇ ਉਹ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕੰਮ ਆ ਸਕਣ।

ਸਤੰਬਰ ਸੰ: ੧੯੨੩ ਈਸਵੀ ਦਾਸ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ
ਏ. ਏ. ਨਾਭਾਨੀ ਲਾਲ ਨਾਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

(੮)

ਭੂਤ ਚੱਕ੍ਰ

ਮਿਸਮੇਲਮ ਦੀ ਪੋਥੀ

(੯)

ਅਖਾਂ ਦਾ ਸਬਕ
ਅਖਾਂ ਦਾ ਸਬਕ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ
ਪੈਹਲਾ ਸਬਕ ਹੈ, ਤੇ ਇਸੇ ਦਵਾਰਾ ਅਸੀਂ
ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ
ਅਸਰ ਪਾਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਸਦੇ
ਸਿਖਣ ਦੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੋ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕੇ
ਜੋ ਸੌਖੇ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ ਇਥੇ
ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ:—

(੧) ਇਕ ਕਾਗਜ਼ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ੧। ਛੁੱਟ
ਲੰਬਾ ਪੋਣਾ ਛੁੱਟ ਚੌੜਾ ਲੈਕੇ ਉਸਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ
ਇਕ ਰੁਪੈ ਜਿਨਾਂ ਕਾਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਨਾਉ, ਤੇ
ਉਸਨੂੰ ਕੰਧ ਨਾਲ ਅਜੇਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਗਾਉ
ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਠਿਆਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਤੋਂ
ਇਕ ਇੰਚ ਉੱਚਾ ਰਹੇ, ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਕੋਈ

(੯)

ਅਜੇਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਂ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਵਾਰਾ
ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ, ਤੇ ਕੋਈ ਨਾਂ
ਕੋਈ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਫੁਲ ਅਥਵਾ ਅਤਰ ਕੋਲ
ਹੋਵੇ, ਚੋਂ ਕੜੀ ਮਾਰਕੇ ਉਸ ਟਿਕੀ ਵਲ ਧਿਆਨ
ਲਗਾਉ, ਆਪ ਉਸ ਟਿਕੀ ਅਥਵਾ ਟਿਕੀ ਤੋਂ
ਅੱਧਾ ਫੁੱਟ ਉਰਾਂ ਬੈਠੋ, ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਰਖੋ ਅਤੇ
ਹੌਲੀ ੨ ਸਾਹ ਨਾਸਾਂ ਦਵਾਰਾ ਲੈਕੇ ਕੁਝ ਚਿਰ
ਅੰਦਰ ਰੋਕੋ ਤੇ ਫੇਰ ਹੌਲੀ ੨ ਸਾਹ ਬਾਹਰ
ਨਾਸਾਂ ਦਵਾਰਾ ਹੀ ਕਢੋ, ਇਹ ਅਮਲ (ਨਾਸਾ
ਦਵਾਰਾ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਹੀ ਪਕਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ)
ਜਾਰੀ ਰਖੋ ਤੇ ਕਾਲੀ ਟਿਕੀ ਵਲ ਅੱਖ ਝੁੰਮਕਨ
ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤਕਦੇ ਰਹੋ, ਜਦ
ਅੱਖਾਂ ਥੱਕ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
ਛੱਡ ਦੇਵੋ ਫੇਰ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ,
ਜਦ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਇਸਤ੍ਰਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋ
ਜਾਣਗੇ ਉਸ ਕਾਲੀ ਟਿਕੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ
ਇਕ ਚੱਕ੍ਰ ਜੋ ਬੜਾ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇਜ਼ ਭੌਂਦਾ
ਦਿਸਿਆ ਕਰੇਗਾ, ਹੌਲੀ ੨ ਉਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਾਲੀ

(੧੦)

ਟਿਕੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿਸਣ ਲਗ ਪਵੇਗੀ, ਜਦ
ਮਹੀਨੇ ਭੇਦ ਮਹੀਨੇ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਰੋਸ਼ਨੀ
ਫਿਰਨੋਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਲੀ ਟਿਕੀ
ਚਾਨਣੇ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕੇ ਇਹ
ਸਬਕ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਸ ਅਮਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼
ਕੇਸੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮਖਨ ਝੱਸੋ ਤੇ
ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਸੁਰਮਾ ਪਾਵੋ ॥

ਤਜਰਬਾ—ਜਦ ਸਬਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
ਇਸਦਾ ਤਜਰਬਾ ਇਸਤਰਾਂ ਕਰੋ, ਇਕ ਕੋੜੇ
ਤੇਲ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲਕੇ ਉਸ ਵਲ ਨਜ਼ਰ
ਟਿਕਾਵੇ ਤੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹੋ ਖਿਆਲ ਰਖੋ
ਕਿ ਇਹ ਦੀਵਾ ਬੁਝ ਜਾਵੇ, ਪੰਜ ਸਤ ਦਿਨਾਂ
ਦੇ ਅਮਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਦੀਵਾ
ਬੁਝ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਦੂਜਾ ਤਜਰਬਾ—ਇਕ ਕੀੜੀ ਦੇ ਆਲੇ
ਦੁਆਲੇ ਸ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਇਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਗੋਲ ਦਾਇਰਾ
ਵਾਹਕੇ ਉਸ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਵੇ ਤੇ ਦਿੱਲ

(੧੧)

ਵਿਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰਖੋ ਕਿ ਇਹ ਘੇਰੇ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਜਦ ਉਹ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾ
ਸਕੇ, ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕੇ ਇਹ ਸਬਕ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ
ਹੈ, ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਹੋਰ ਤਜਰਬੇ ਕਰੋਗੇ ਇਸ
ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਕੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਵੋਗੇ।

ਹੋਰ ਤੀਕੋ !

(੧) ਰੋਲ ਸਵੇਰੇ ਬਾਹਰ ਸੈਰ ਜਾਵੋ ਤੇ
ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੇ ਦਰਖਤ ਦੀ ਉਚੀ ਚੋਟੀ ਨੂੰ
ਕਈ ਕਈ ਮਿੰਟ ਤਕਿਆ ਕਰੋ। (੨) ਸਵੇਰੇ
ਮੰਜੀ ਤੋਂ ਉਠਦਿਆਂ ਹੀ ਜੋ ਚੀਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ
ਦਿਸੇ ਉਸ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਵੋ। (੩) ਰਾਤ
ਨੂੰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਵੋ। (੪) ਝੜਕੇ
ਹੀ ਸੂਰਜ ਦੀ ਟਿਕੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਵੋ।

ਦੂਜਾ ਸਬਕ-ਹਥਾਂ ਦੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ
ਤਾਕਤ ਦੇ ਕਰਤਬ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ
ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਾਂ (ਗੰਡਾਂ) ਵਿਚੋਂ
ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਪਾਸ (Pass) ਕਰਨਾ।

(੧੨)

ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਝਾੜਨਾ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਪਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ—(੧) ਛੋਟੇ ਅਥਵਾ ਮਕਾਮੀ ਪਾਸ ਉਹ ਪਾਸ ਜੋਹੜੇ ਕੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿਸੇ ਤੇ ਉਪਰ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਾਸ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਛੋਹਦੇ ਹੋਏ ਵਖ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਝਟਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਬੀਮਾਰੀ ਆਮਲ ਨੂੰ (ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ) ਨ ਲਗ ਜਾਵੇ।

(੨) ਲੰਮੇ ਪਾਸ—ਸਿਰ ਥੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮਾਮੂਲ (ਜਿਸਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ) ਉਤੇ ਬੜੀ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਲਿਆਵਣ ਲਈ ਬੜੇ ਹੀ ਚੰਗੇ ਦਿਸੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪਾਸ ਜੇਕਰ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਵਜੂਦ ਨਾਲ ਡੂਹਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

(੩) ਉਲਟੇ ਪਾਸ—ਜ਼ਾਤੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ (ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ)

(੧੩)

ਅਤੇ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਰਤ (ਹੋਸ਼) ਵਿਚ
ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰ ਵਲ ਕੀਤੇ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।)

ਪਾਸ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ ਕੁਝ ਉਪਰ ਨੂੰ ਉਠੀ
ਹੋਈ ਤੇ ਦਸੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਵਧੇ ਵਧੇ ਆਂਕੜੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੇਠਲੀ ਵਲ ਵਿੰਗੀਆਂ
ਚਹਿਣਾ ਮਗਰੋਂ ਤਖਤਾ, ਫਟਾ, ਤਕੀਆ, ਮੇਜ਼,
ਮੰਜੀ, ਜਾਂ ਜਿਲਦ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਉਪਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੜੀ ੨ ਸਜੇ ਤੋਂ ਖਬੇ ਅਤੇ ਖਬੇ
ਤੋਂ ਸਜੇ ਕਰੋ, ਉਂਗਲਾਂ ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਣ ਪਰ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ
ਨ ਲਗਣ।

ਹਦਾਇਤ—ਪਾਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜੇਹੜੀ ਦਿੱਲ
ਪਵੇ ਉਤਨੇ ਤੱਕ ਮੁਠੀਆਂ ਅੱਧੀਆਂ ਏਦ
ਰਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦ ਫਿਰ
ਨਵੇਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਗੋ ਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਵੋ ਜਿਹਾ ਕਿ

ਇਕ ਪਾਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਜਦ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਸੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਜਾਣ ਲਗੇ ਜਿਥੋਂ ਕੇ ਦੂਜਾ ਪਾਸ ਆਰੰਭ (ਸ਼ੁਰੂ) ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧੀਆਂ ਮੁਠਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੋ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਨਾ ਤਾਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਲਗਣ ਅਤੇ ਨਾਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰੇ ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ ਨਾਲ ਲਗਣ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਦ ਇਕ ਸੈਕਿੰਡ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਹੀ ਦੂਜਾ ਪਾਸ ਆਰੰਭ (ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ) ਤਾਂ ਝੋਟ ਖੋਲ੍ਹ ਲੋ, ਪਾਸ ਸਦਾ ਦੋਹਾਂ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਪਹਿਲਾ ਅਮਲ—ਇਕ ਜਿਲਦ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਤਕੀਏ ਨੂੰ ਉਚੀ ਜਗ੍ਹਾ ਰਖੋ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਉਸ ਤੇ ਅਧਾ ਘੰਟਾ ਪਾਸਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋ, ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਧੀਕ ਵੀ, ਕਿਓਂਕੇ ਜਿਨੀ ਵਧੀਕ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋਗੇ, ਉਨੇ ਹੀ ਪਕੇ ਮਿਸ਼ਮੂਸਟ (ਮਿਸ਼ਮੈਸ਼ਮ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ) ਬਣੋਗੇ, ਪੈਹਲੇ ਪੈਹਲ ਤਾਂ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਵੀਹ ਪਾਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਬਕਾਵਟ ਹੋਣ ਲਗਦੀ

(੧੫)

ਹੈ, ਪਰ ਰੋਸ਼ਦੀ ਆਦਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦੋ ਘੰਟੇ ਤੱਕ
ਪਾਸਕਰਨ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਅਮਲ—ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਛਾਵੇਂ
ਉਤੇ ਪਾਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਤਵ
(ਇਰਾਦਾ) ਰਖੋ ਕੇ ਇਸ ਪਰਛਾਵੇਂ ਨੂੰ ਸੁਵਾ
ਦੇਣਾ ਹੈ (ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਣਾ)।

ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਅਮਲੀ ਤਜਰਬੇ

(੧) ਦੇਖੋ ਕੇ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ
ਵਿਚੋਂ ਝਰਨਾਟ ਤੇ ਸੁੰਨਸਨੀ ਜੇਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਯਾਂ ਨਹੀਂ!

(੨) ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਜੇ
ਹਥ ਨੂੰ ਸਰਦੀ ਤੇ ਖਬੇ ਹਥ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਮਲੂਮ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(੩) ਰੇਸ਼ਮ (ਪੱਟ) ਦੇ ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਇਕ
ਇੱਕ ਕਟਕੇ ਜਿਲਦ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਰਖੋ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਪਾਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਲ
ਖਿਚੋ, ਜੇਕਰ ਖਿਚਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕੇ

(੧੬)

ਦੂਜਾ ਸਬਕ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਤੀਜਾ ਸਬਕ-ਦਮ ਕਰਨਾ

ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ
ਲਜਬਾਤ ਜਿਹਾ ਕਿ ਗੁਸਾ, ਡਰ, ਧਮਕੀ
ਆਦਿਕ ਅਤੇ ਜਿਸਮ ਦੀ ਬੇ ਆਰਾਮੀ ਉਪਰ
ਕਾਬੂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਦੇਖਣਾ ਜੋ ਕਿਧਰੇ
ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਆਕੇ ਹਵੇਂ ਵਧ
ਮਸ਼ਕ ਨ ਕਰ ਬੈਹਣਾ, ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ
ਨਹੀਂ ਦਸਣਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਦਸਕੇ ਬਰਬਾਦ ਨ ਕਰ ਲੈਣੀ, ਭਾਵੇਂ ਬੈਠੇ
ਭਾਵੇਂ ਖੜੇ ਹੋਵੋ, ਪਰ ਸਿਧੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਅਪਣੇ
ਮੋਢਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਦੀ ਵਲ ਅਕੜਾਈ ਰਖੋ,
ਅਪਣੀ ਨਾ ਭੀ (ਪੁੰਨੀ) ਥੋਂ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰੋ, ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਪਣੇ ਫਿਫਰਿਆਂ ਦੇ ਸਭ
ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਹਿਸੇ ਨੂੰ ਫੁਲਾਓ ਜਿਤਨਾ ਕਿ
ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਹੋ ਸਕੇ ਛਾਤੀ ਦੇ ਸਜੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ
ਲਗਦੀ ਵਾਹ ਨ ਫੁਲਾਓ, ਦੋ ਸੈਕੰਡ ਤਕ ਸਾਹ

(੧੭)

ਅੰਦਰ ਰਖੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਕਢ ਦਿਓ, ਏਹ
ਅਮਲ ਤ੍ਰੈ ਸੈਕੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਲੋ, ਅਤੇ ਇਹ
ਵਕਤ ਵਿਚ ਪੰਜ ਵੇਰੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਸ਼ਕ
ਨ ਕਰਨਾ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੧—ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਖੁਲ੍ਹੀ ਹਵਾ
ਵਿਚ ਡਾਤੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਓ, ਅਤੇ
ਨੱਕ ਥਾਣੀ ਹੌਲੀ ੨ ਸਾਹ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਖਿਚੋ,
ਇਥੇ ਤਕ ਕਿ ਫਿਫਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਭਰ ਜਾਣ,
ਫਿਰ ਕੁਝ ਚਿਰ ਤੋੜੀ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਨੁਸਾਰ
ਸਾਹ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਰੋਕੋ, ਉਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਹੌਲੀ ੨
ਬਾਹਰ ਕਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ
ਹਫਤੇ ਤਕ ਦਸ ਮਿੰਟ ਰੋਜ਼ ਕਰੋ।

ਨੋਟ—ਇਸ ਅਮਲ ਨਾਲ ਜੇਹੜੀ ਹਵਾ
ਫਿਫਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਅਸਰ
ਠੰਢਾ ਅਤੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਚੁਸਤ ਚਾਲਾਕ ਬਣਾਨ
ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆਵਣ
ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਓਹ ਦਿਸਣ ਵਿਚ
ਗਰਮ ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਠੰਢਾ

(੧੮)

ਅਸਰ ਰਖਣ ਨਾਲ ਛੋਟੀਆਂ ੨ ਬੀਮਾਰੀਆਂ
ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ ਹੈ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੨—ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਦੇ ਪਿਛੋਂ
ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹਵਾ ਦੇਰੀ
ਤਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ
ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ ਆਸਨ ਜਮਾਓ,
ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਸਿਧੀ ਕਰਕੇ ਇਸਤਰਾਂ ਬੈਠੋ ਜਿਵੇਂ
ਤੁਹਾਡਾ ਜਿਸਮ ਹਵਾ ਤੋਂ ਉਕਾ ਹੀ ਖਾਲੀ
ਹੈ, ਫਿਰ ਹੌਲੀ ੨ ਸਾਹ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਖਿਚੋ
ਜਿਹਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਮਸ਼ਕ ਵਾਂਗ
ਭਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਫਿਰ ਜਦ ਅੰਦਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨ ਰਹੇ
ਤਾਂ ਸਾਹ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ
ਚਿਰ ਅੰਦਰ ਰੋਕੋ, ਫਿਰ ਹੌਲੀ ੨ ਬਾਹਰ ਕਢੋ
ਪਰ ਏਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨੀ ਦੇਰੀ ਸਾਹ
ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਇਤਨੀ ਹੀ ਦੇਰੀ
ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬੀ ਲੱਗੇ, ਜਦ ਇਤਨੀ
ਤਾਕਤ ਹੋ ਜਾਏ ਕਿ ਇਕ ਮਿੰਟ ਸਾਹ ਅੰਦਰ
ਖਿੱਚਣ ਨੂੰ ਅਧਾ ਮਿੰਟ ਅੰਦਰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ

(੧੯)

ਇਕ ਮਿੰਟ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਗਾ ਸਕੋ ਤਾਂ
ਅਮਲ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ ਸਮਝੋ ॥

ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਅਮਲੀ ਤਜਰਬੇ

(੧) ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਸਲੇਟ ਦੇ ਟੋਟੇ
ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜ
ਮਿੰਟ ਆਪਣਾ ਸਾਹ ਸੁਟੋ, ਤਾਂ ਦੇਖੋਗੇ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ
ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ
ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਸਲੇਟ ਉਪਰ ਪਵੇਗਾ ।

(੨) ਫਲਾਲੈਣ ਕਪੜੇ ਦਾ ਇਕ ਟੋਟਾ
ਲੈਕੇ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਆਪਣਾ ਸਾਹ ਉਸ ਤੇ ਸੁਟੋ
ਦਿਲਦੇ ਵਿਚ ਖਿਆਲ ਰਹੇ ਕਿ ਜੇਹੜਾ ਕੋਈ
ਇਸ ਟੋਟੇ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਦਰਦ
ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ, ਸਤ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ
ਅਸਰ ਵਾਲਾ ਕਰ ਸਕੋ, ਤਾਂ ਸਬਕ ਪੂਰਾ
ਹੋਇਆ ਸਮਝੋ ।

(੨੦)

ਚੋਥਾ ਸਬਕ ਮਤਾਸਰ ਕਰਨਾ

(ਅਸਰਦਾਰ ਬਣਾਣਾ)

ਇਹ ਗਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੇਤੇ ਰਖਣ ਵਾਲੀ
ਕਿ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸਰਦਾਰ ਬਣਾਕੇ ਕਈ
ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰੱਖ
ਸਕੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਏਹੀ ਸਬਬ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ
ਨੇ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਅਪਣਾ
ਅੰਦਰ ਸਮਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਤ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਇਸ
ਤਰਾਂ ਉਸਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਤੋੜ
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜਮਾਂ ਰਖਣ ਤੇ ਵੀ ਖਾਲੀ
ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ, ਜੇਕਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ
ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਖੋ ਵਖ
ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ
ਇਹ ਕੁਵਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਕ ਨਿਕਲੇਗੀ
ਮਿਸਾਲ ਲਈ ਸਬੂਣ ਨਾਲ ਧੋਏ ਹੋਏ ਵਾਲ
ਨੂੰ ਕੰਘੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਜਦ ਕੰਘੀ ਵਾਲ
ਦੀ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ

ਸਿ. ੨-੫੨

4-1-1963

2474

2474

Central Library

113415 6444

(੨੧)

ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਨਿਕੇ ੨ ਟੋਟਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜੇਹੜੇ
ਕੇ ਪੈਹਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਲੇ ਉਤੇ ਰਖੇ ਗਏ ਸਨ
ਲੈ ਜਾਓ ਤਾਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੋਟੇ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਉਸ ਕੰਘੀ ਨਾਲ ਲਗ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ
ਜਿਚਰ ਤੋੜੀ ਉਸਦੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਨ ਸਮਾ ਲੈਣ, ਨਾਲੋਂ ਨਹੀਂ
ਡਿਗਣਗੇ।

ਡਾਕਟਰ ਗ੍ਰੇਗੋਰੀ ਮਿਸਮਰਿਸਟ (ਮਿਸਮਰੇਜ਼ਮ
ਦੇ ਜਾਣਨਵਾਲਾ) ਜਿਸਨੂੰ ਅਜ ਕਲ ਇੰਗਲਿਸ-
ਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ ਮੰਨਿਆਂ
ਜਾਦਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਸਤਾਦ ਕੋਲੋਂ
ਤਾਰੀਫ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਈਜਾਦ
ਦੇ ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ
ਤਜਰਬੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਗਲ ਮਲੂਮ
ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਬੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਅਤੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਏਹ ਸਿੱਟਾ
ਕਢਿਆ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਦੇ ਹਾਲ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲੂਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ

(੨੨)

ਹਨ, ਮਾਮੂਲ (ਜਿਸਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ)
ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ (ਦਿਲ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਨਾ)
ਬਣਾਕੇ ਇਕ ਤੀਵੀਂ ਦੇ ਵਾਲ ਉਸਦੇ ਹਥ ਵਿਚ
ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਕੇ ਜਿਸ ਤੀਵੀਂ ਦੇ
ਏਹ ਵਾਲ ਹਨ ਉਸਦੀ ਆਦਤ ਅਤੇ ਚਾਲ
ਚਲਣ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਦਸੋ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ
ਦਸੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਕੀ ਹੈ, ਮਾਮੂਲ ਨੇ
ਉਤ੍ਰ ਦਿਤਾ, ਕਿ ਏਹ ਇਕ ਜਵਾਨ ਕੁੜੀ ਹੈ
ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਵੀਹ ਵਰ੍ਹੇ ਤੇ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਹੈ,
ਗਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਵਡੀ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੈ ਤੇ ਹਮ-
ਜੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਬੜੀ ਘਿਣਾ ਹੈ, ਇਸ
ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਇਸ ਦਾ ਚਾਲ ਚਲਣ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ
ਹੈ। ਮੈਂ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਏਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਂ ਹੋਯਾ
ਪਰ ਤੂੰ ਉਸ ਤੀਵੀਂ ਦਾ ਨਾਂ ਤਾਂ ਦਸਿਆ ਹੀ
ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਮਾਮੂਲ ਨੇ ਉਤ੍ਰ ਦਿਤਾ ਕੇ ਉਸਦਾ
ਨਾਂ ਮਿਸਨਿਪਲੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਐਚ. ਲ. ਡੀ.
ਹਡਸਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭਣੇਵੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ
ਅਡ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਕੀਤੇ

(੨੩)

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚਣ ਸਮਝਣ ਦੇ
ਠੀਕ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ, ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵਾਲਾਂ
ਦੇ ਬਾਰੇ ਜੋਹੜੀ ਨਵੀਂ ਤਰੀਕ਼ਾਈ ਸ਼ਾਦ ਕੀਤੀ
ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਅਤੇ
ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਕਿ ਇਸਦੇ
ਜ਼ਰੀਏ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਿਲੀ ਅੰਤਵ
ਅਤੇ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਾਲ ਮਲੂਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਕਰਨਗੇ,
ਮਰਦ ਆਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਚਾਲ ਚਲਣ ਦੀ
ਪੜਤਾਲ ਅਥਵਾ ਆਕਾ ਨੌਕਰ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਦੀ
ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ
ਦੇ ਮੁਜਰਮ ਦੇ ਕਸੂਰ ਦਾ ਹਾਲ ਪਤਾ ਕਰ
ਲਿਆ ਕਰਨਗੇ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ
ਈਸ਼ਾਦ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਗੁਣ ਬੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ
ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕੇ ਉਹ
ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਸੀਯਤਾਂ (ਗੁਣ ਔਗੁਣ) ਸਮਾਈਆਂ
ਰੈਂਹਦੀਆਂ ਹਨ, ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਕਿਸੇ
ਸਿਰ ਦਰਦ ਵਾਲੇ ਬਿਮਾਰ ਦੇ ਸਿਰਦੇ ਕੁਝ

(੨੪)

ਵਾਲ ਮੁੰਨ ਕੇ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਦਰੁਸਤ
ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਵੀ ਉਸੀ ਜਗ੍ਹਾ
ਤੇ ਮੁੰਨੇ ਫਿਰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਕੇ
ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਉਸੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੇ ਦੇ ਵਾਲ ਲਾਹੇ
ਸਨ ਪਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਓ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਨੂੰ ਦੇਖੋਗੇ
ਕੇ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ
ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਵਾਲ ਬੱਧੇ ਗਏ ਸੀ, ਉਥੇ ਦਰਦ
ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਰ ਵਿਚ
ਤਾਂ ਦਰਦ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਚੰਗੇ ਆਦਮੀ
ਦੇ ਵਾਲ ਬੱਧੇ ਗਏ ਸੀ ਉਥੇ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ।

ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤੁਸੀਂ
ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰ ਵਾਲਾ ਬਣਾਣ ਲਗੋ ਤਾਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਹਲੀ ਖਾਸੀਅਤ (ਗੁਣ ਵਸਥਾ)
ਨੂੰ ਕਢ ਦਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਵਕਤ ਹੀ
ਬੇਕਾਰ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਟਾ ਕੁਝ ਨ ਨਿਕਲੇਗਾ,
ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਾਤੀ ਖਾਸੀਅਤ ਕਢਣ ਦਾ ਅਮਲ
ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ

(੨੫)

ਨੂੰ ਦਸ ਮਿੰਟ ਤਕ ਉਬਲਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਖੇ
ਮਗਰੋਂ ਠੰਢਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਦਬ ਦਿਓ
ਪਰ ਖਿਆਲ ਰਹੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਪਾਣੀ ਨ
ਪਹੁੰਚੇ, ਸਤ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਕਢ ਲੋ ਅਤੇ ਸਬੂਟ
ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੰਗਤ ਦੀ
ਚਾਂਜ ਕਰੋ, ਦੇਖੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿਕਨਾਈ ਚਲੀ
ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਫਰਕ ਪੈ ਰਿਆ ਹੈ?
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਹੈਵਾਨੀ ਅਤੇ
ਇਨਸਾਨੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਰਈਆਂ ਹਨ
ਅਤੇ ਹੁਣ ਓਹ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਹਨ।

ਗੁਣ—ਅਸਰ ਵਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ
ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ
ਗ੍ਰਾਂਗਰੀ ਦੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ
ਹਾਲ ਜਾਣਕੇ ਨਜ਼ੂਮੀ ਅਖਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਸਨੂੰ ਕਮਾਲ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਿਮੁਲਾ ਨੌਕਰ
ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਤਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਸੀ

(੨੬)

ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਅਸਰ ਵਾਲੀ
ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਮੁਕਦੀ ਗਲ
ਥੋੜੇ ਹੀ ਚਿਰ ਦੇ ਅਮਲ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦਿਲ
ਨੂੰ ਬੇਸਬਰਾ ਬਣਾਕੇ ਕਾਠ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਵਾਂਗ
ਨਚਾਯਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਰਾਦ ਦੇ ਹਾਸਲ
ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਕਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ,
ਇਕ ਵੇਰੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ
ਕਬਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਦੂਗਰ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਮੇਲ
ਹੋਯਾ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਾਤੀ (ਕੀਤੇ ਹੋਏ)
ਤਜਰਬੇ ਦਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ
(ਖਾਹਿਸ਼) ਚਾਹ ਦਾ ਅਮਲ ਕਦੀ ਬਿਰਥਾ ਨਹੀਂ
ਜਾਂਦਾ ॥ ਜਿਹਾ ਕੇ ਇਕ ਸ਼ਾਇਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:-
ਦਿਲਦਾਰ ਦਾ ਦਿਲ ਹੋ ਲਾਖ ਪੱਖਰ,
ਔਰ ਹੋ ਵੋਹ ਹਜ਼ਾਰ ਜੀ ਕਾ ਕਟੌਰ ।
ਮੁਮਕਨ ਹੈ ਉਸੇ ਕਰਾਰ ਆਏ,
ਆਏ ਔਰ ਲਾਖ ਬਾਰ ਆਏ ।
ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ
ਇਸ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਭਾਵਾਂ

(੩੭)

ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ।
ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ।
ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ।
ਜਦ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਾਤੀ ਖਾਸੀਅਤ ਨਿਕਲ
ਜਾਏ ਤਾਂ ਮੇਲ ਦੇ ਉਤੇ ਰੋਸ਼ਮੀ ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਰੱਖਕੇ
ਅਸਰ ਪਾਂਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਅੱਖਾਂ ਹਥ ਅਤੇ ਦਮ
ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਭਰਿਆ
ਜਾਵਾਂ ਹੈ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਨਜ਼ੀਰ ਲਾਕੇ ਵੇਖਨਾ,
ਹੈਥਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਦਮ ਤੋਂ ਭਾਵ
ਫੂਕਾਂ ਮਾਰਨਾ ਹੈ, ਦਿਲ ਵਿਚ ਪਕਾਇਰ ਦਾ ਰਖੇ
ਕੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਏਹ ਵਾਲ ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ
ਛੋਹਣਗੇ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਚੰਗੀ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਜਾਵੇਗੀ, ਇਥੇ ਤਕਕੇ ਓਹ ਬਿਲਕੁਲ ਚੰਗੀ ਹੋ
ਜਾਵੇਗਾ, ਅਮਲ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਇਕ ਘੰਟਾ ਅਤੇ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਦਿਲ ਚਾਹੇ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।
ਜਦ ਅਸਰ ਭਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਮੀ

(੨੯)

ਦੇ ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਪਕਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਓ, ਬਿਨਾਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਜਾਂ ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਤੀਜਾ ਹਥ ਨ ਲਾਵੋ, ਅਤੇ ਨਾਹੀ
ਸ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰਖੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰਖਣ ਨਾਲ
ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਅਸਰ ਸ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ, ਬੀਮਾਰ ਆਪ ਆਪਣੇ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ
ਮਰਸ਼ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੋ, ਕੇ ਉਹ ਚਮੜੇ ਨਾਲ
ਛੁੰਦੇ ਰਹਣ, ਅਤੇ ਉਪਰ ਉਹ ਹੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕਪੜਾ
ਲਪੇਟ ਦੇਵੋ, ਜੇਕਰ ਬੀਮਾਰੀ ਸਾਰੇ ਜਿਸਮ ਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਸਿਰਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕਈ
ਵਾਰੀ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਕੇ ਬਗਲਾਂ (ਕੱਛ) ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ
ਦੇਵੋ ਆਰਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਕਰਨਾ।

ਸਜੇ ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ ਮਿਸ਼ਰੀ ਦੀ ਡਲੀ ਰਖੋ
ਅਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲ ਛੋਹ ਕੇ ਅਸਰ ਪੁਚਾਓ,
ਫਿਰ ਤਿਨ ਚਾਰ ਮਿੰਟ ਤਕ ਹੋਲੀ ੨ ਫੂਕਾਂ ਵੀ
ਮਾਰੋ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕਰੋ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ
ਉਸਦੇ ਵਿਚ ਜਮਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

(੨੬)

(ਫਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਕਪੜੇ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਕਰਨਾ)

ਉਪਰਲੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵਿਚ ਅਸਰ ਭਰੋ, ਇਸ ਥੋਂ ਏਹ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਕੇ ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿਸੇ ਤੇ ਪੱਟੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਏਹ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਅਸਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਪੜਾ ਨਵਾ ਤੇ ਕੋਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ।

• ਲੌਂਗਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਕਰਨਾ

ਦੋ ਜਾ ਤਿੰਨ ਲੌਂਗ ਲੈਕੇ ਅੰਗੂਠੇ ਅਤੇ ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਕੜ ਰਖੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਭਰੋ ਕੁਝ ਫੂਕਾਂ ਮਾਰੋ ਅਤੇ ਅਖੀਆਂ ਦੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਵੀ ਭਰੋ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਜਾ ਰੇਸ਼ਮੀ ਰੁਮਾਲ ਵਿਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਧਰ ਦਿਓ ਜਦ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਜਰਬੇ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਨਸੀਹਤ ਕਰੋ, ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਹੱਥ ਲਾਣਦੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲਏ।

ਵਸੀ ਕਰਨ ਖਤ ਨੂੰ ਅਸੂਦਾਰ ਕਰਨਾ।

ਸੋਣ ਤੋਂ ਪੈਹਲਾਂ ਲਿਖਣ ਦਾ ਸਮਾਨ
ਕਲਮ ਦਵਾਤ ਕਾਗਜ਼ ਆਦਿਕ ਤਿਆਰ ਕਰ
ਰਖੋ ਜਦ ਸਵੇਰੇ ਉਠੋ ਤਾਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਮੰਜੀ ਤੇ
ਬੈਠੋ ੨ ਹੀ ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਕਾਗਜ਼
ਨੂੰ ਹਥ ਵਿਚ ਲੋ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉਤੇ ਇਹ (ॐ)
ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਓ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਵਿਚ ਜੇਹੜੀ
ਕਾਲੀ ਬਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਉਪਰ ਨਜ਼ਰ ਸਮਾਓ।
ਦਿਲ ਵਿਚ ਏਹ ਖਿਆਲ ਜੰਮਿਆ ਰਹੇ ਕਿ
ਮੈਂ ਇਸ ਬਿੰਦੀ ਵਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੀ
ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਦਿਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਕੇ
ਆਖਾਂ ਥਾਣੀ ਹੋਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ
ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦੇ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਜੇਹੜਾ ਗੋਲ
ਚੱਕਰ ਹੈ ਏਹ ਮੇਰੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਨੂੰ
ਬਾਹਰ ਨ ਨਿਕਲਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਕਿਸੇ ਚਮਕਦਾਰ ਚੀਜ਼ ਉਤੇ ਕਾਲਿਆਂ ੨
 ਬਦਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਝੋਟ ਪੇਂਟ ਬਿਜਲੀ ਡਿਗ ਪੈਂਦੀ
 ਹੈ, ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਫਲਾਣੇ ਦੀ ਚਮ-
 ਕੀਲੀ ਨਜ਼ਰ ਇਸ ਬਿੰਦੀ ਉਪਰ ਪਵੇਗੀ ਮੇਰੀ
 ਬਿਜਲੀ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਦਸੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ
 ਨਾੜੀ ੨ ਵਿਚ ਅਸਰ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੇ
 ਖਿਆਲਾਂ ਜਿਹਾ ਬਨਾਏਗੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਹੁਕਮ
 ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇਨਕਾਰ ਨ ਕਰ ਸਕੇਗਾ
 ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੀ ਗਲ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ
 ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਮੇਰੀ ਮੁਠੀ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ,
 “ਸਾਹ ਨੂੰ ਰੋਕਕੇ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਖਿਆਲ ਬੰਨ੍ਹਣੇ
 ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦ ਵੇਖੋ ਕੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ
 ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਬਿੰਦੀ ਤੇ
 ਹੋਲੀ ੨ ਫੂਕਾਂ ਮਾਰਕੇ ਸਾਹ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਛੱਡੋ,
 ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਭਰਕੇ ਉਹੀ ਖਿਆਲ
 ਜਮਾਓ ਜਦ ਕਿ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਮਿੰਟ ਬੀਤ ਜਾਣ ਫਿਰ
 ਇਸ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਹੋਠਾਂ ਲਿਖੇ
 ਖਿਆਲ ਦਿਲ ਵਿਚ ਲਿਆਓ” ਮੇਰੇ ਹੁਕਮ

(੩੨)

ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੋਯਾ ਇਕ ੨ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ
ਮੱਛੀਬਿਨਪਾਣੀਵਾਂਗ ਤੜਫਾਏਗਾ ਸੂਰਜਬਜਾਏ
ਚੜ੍ਹਦੇ (ਪੂਰਬ) ਦੇ ਲੈਂਹਦੇ (ਪੱਛਮ) ਵਲਦੀ
ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਰਫ ਗਲਨਾ ਅਤੇ ਅਗ
ਬਲਨਾਂ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮੁਕਦੀ ਗਲ ਕੁਦਰਤ
ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ
ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਕਦੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,
ਕੇ ਜਿਸ ਮਤਲਬ (ਭਾਵ) ਦੇ ਲਈ
ਮੈਂ ਫਲਾਣੇ ਨੂੰ ਖਤ ਲਿਖਣ ਲਗਾ ਹਾਂ ਉਹ
ਪੂਰਾ ਨ ਹੋਵੇ, ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ,
ਉਹ ਮੇਰੀ ਗਲ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ, ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰ
ਮੰਨੇਗਾ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੀ ਲਿਖਤ ਜੇਹੜੀ ਕੇ
ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਿਫਤ ਅਤੇ ਜਾਦੂ ਦਾ ਅਸਰ
ਰਖਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰੇਰੀ
ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਬੇਸਬਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਦ
ਤਕ ਮੇਰੀ ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਏਗਾ,
ਉਸਨੂੰ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਇਸ ਖਿਆਲ
ਨੂੰ ਬੀ ਪੈਹਲੇ ਦੀ ਤਰਾਂ ਪੰਦਾਂ ਮਿੰਟ ਤਕ

(੩੩)

ਜਮਾਈ ਰਖੋ ਉਸੀਤਰਾਂ ਸਾਹ ਰੋਕਕੇ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਜਦ ਇਸ ਤੋਂ ਫੁਰਸਤ ਪਾਓ, ਤਾਂ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰੋ, ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਤੁਕੀ ਨਾਂ ਤਾਂ ਐਡਾ ਕਰੜਾ ਹੋਵੇ,
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕੇ ਉਸਤੋਂ ਨਿਮਤਾ
ਪਰਗਟ ਹੋਵੇ ਸਾਫ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫੇਰ ਪਾਕੇ ਲਿਖੇ
ਲਿਖਣ ਦੇ ਵਿਚ ਹਰ ਗਲ ਦੇ ਮੁਕਣ ਤੇ
ਅਪਣੇ ਦਿਲੀ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਖੁੰਜੀ ਨੂੰ ਫਿਰਾਓ,
ਅਤੇ ਖਿਆਲ ਕਰੋ, ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸ
ਜਿਸਦਾ ਲਗਾਓ ਦਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਤੇ ਅਖਾਂ
ਅਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਕੇ
ਇਕ ੨ ਅਖਰ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਵਾਂ ਸਬਕ

ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ
ਅੰਦਰਲੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਬੀਮਾਰੀ
ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ
ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਐਡੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਪਰ
ਏਹ ਗਲ ਜ਼ਰੂਰ ਪਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੇ

(੩੪)

ਏਹ ਬੀਮਾਰੀ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਸਰਦੀ ਨਾਲ
ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਖਬੇ ਹਥ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਦੀ ਨਾਲ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਜੇ ਹਥ ਨਾਲ, ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਉਲਟ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਬੀਮਾਰੀ ਬਜਾਏ ਘਟਣ ਦੇ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੧

ਮਿਟੀ ਯਾਂ ਕਚ ਦਾ ਇਕ ਪਿਆਲਾ ਲੋ, ਇਸ
ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਕੰਢਿਆ ਤਕ ਭਰ ਲੋ, ਅਤੇ ਖਬੇ
ਹਥ ਦੀ ਤੁੱਲੀ ਤੇ ਰਖਕੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ
ਉਪਰ ਪਾਸ ਕਰੋ, ਪਰ ਇਸਤਰਾਂ ਕਿ ਪਾਣੀ
ਬਿਲਕੁਲ ਹਿਲੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਉਂਗਲੀਆਂ
ਪਾਣੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ੨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਣ, ਤੇ ਪਾਣੀ
ਨਾਲ ਨ ਲਗਣ, ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਣੀ ਉਤੇ
ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਈ ਰਖੋ, ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਏਕਾਗਰ
ਕਰਕੇ ਇਰਾਦਾ ਕਰੋ, ਕੇ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਪਾਣੀ
ਨੂੰ ਪੀਏ, ਉਸਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ

(੩੫)

ਇਸ ਬੁਖਾਰ ਦਾ ਅਸਰ ਦੋ ਦਿਨ ਤਕ ਰਹੇ
ਇਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਜਦ ਦਿਲਦੇ ਪਕੇ ਇਰਾਦੇ
ਦੀ ਲੈਹਰ ਉਠੇ ਪਾਣੀ ਉਪਰ ਹੋਲੀ ੨
ਫੁਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਜਾਓ, ਜਦ ਪੰਦਰਾਂਕ ਮਿੰਟ ਬੀਤ
ਜਾਣ, ਮਗਰੋਂ ਦਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪ
ਪੀ ਲਓ, ਯਾ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਪਿਲਾ ਦਿਓ
ਪਰ ਜਿੱਚਰ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪੀਤਾ ਜਾਏ
ਪਿਆਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਮੀਨ ਤੇ ਨਾ ਰਖੋ, ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਅਸਰ ਸ਼ਮੀਨ ਵਿਖੇ ਚਲਾ
ਜਾਵੇਗਾ, ਇਕ ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ
ਦਾ ਅਸਰ ਤਿੰਨ ਮਿੰਟਾਂ ਪਿਛੋਂ ਦਿਸੇਗਾ ਓਹ
ਏਹ ਕੇ ਆਮਲ ਨੂੰ ਇਤਨੇ ਚਿਰ ਤੱਕ ਬੁਖਾਰ
ਚੜ੍ਹ ਆਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਏਹ ਬੁਖਾਰ ਅਜੇਹਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿਸਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਉਲਟੇ
ਪਾਣੀ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰਦੀ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਲਾਭ
ਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਤਰੇਗਾ ਤਾਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ
ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਉਤ੍ਰ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਇਹ ੧੯੫੯ ਖ.ਲ. ੧੯੫੯ ਨ. ੧, ੧੯੫੯ ੮੫

(੩੬)

ਨੋਟ

ਪਾਣੀ ਭਾਵੇਂ ਆਪ ਪੀਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪਿਲਾਓ, ਕੋਈ ਡਰ ਵਾਲੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਬੀਮਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੨

ਉਲਟਾ ਪਾਣੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕੇਂਹਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਬੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹ ਆਏ, ਤਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੱਟ ਉਲਟਾ ਪਾਣੀ ਬਣਾਕੇ ਦੂਰ ਕਰ ਲੋ, ਉਲਟੇ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਤਨਾ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬਜਾਏ ਅਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਸਰ ਕਢਣ ਵੇਲੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੋ ਆਦਮੀ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੀਵੇ ਝੱਟ ਚੰਗਾ ਹੋ ਜਾਏ। ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਜੈਸੇ ਸਿਰ ਦਰਦ, ਕੰਨ ਦਰਦ, ਅੱਖ ਦਰਦ ਛਾਤੀ

ਦਰਦ, ਲੱਕ ਦਰਦ, ਪੇਟ ਦਰਦ, ਨੂੰਹੇਂ, ਯਾ ਡੇਮੂ
 ਦੇ ਕਟਣ ਦਾ ਦਰਦ ਸਰਸਾਮ, ਬੇਹੋਸ਼ੀ, ਹਿੱਚਕੀ
 ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਆਦਿਕ ਦੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ
 ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ
 ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਨੀ ਦੇਰੀ ਲਗੇਗੀ,
 ਇਹ ਆਮਲ (ਅਮਲ ਕਰਨ) ਦੇ ਈਰਾਦੇ ਦੀ
 ਤਾਕਤ ਉੱਪਰ ਹੈ, ਆਮਲ ਨੂੰ ਪੈਹਲੇ ਪੈਹਲ
 ਹਰ ਹਾਲਤ ਬੁਖਾਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਮਸ਼ਕ
 ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪੈਹਲੀ ਵੇਰੀ ਥੋੜੀ ਜੇਹੀ
 ਹਰਾਰਤ (ਭੱਖ) ਹੋਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ
 ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਪਕੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਾਣੀ
 ਸ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਲਗੇਗਾ ॥

ਸਿਰ ਦਰਦ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ

(ਸਿਰ) ਲੱਕ-੬ ਲਿਓ ਨੰ (ਅਫ਼ਿਊਜ਼ਰ)

ਇਲਾਜ ਨੰਬਰ ੩

ਸਿਰ ਦਰਦ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਾੜਾਂ ਦੀ

ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹਰਾਰਤ (ਗਰਮੀ) ਦੇ

ਘਟ ਜਾਣ ਜਾਂ ਥਕਾਵਟ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਇਲਾਜ

(੩੮)

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੰਘ
ਤੇ ਲਿਟਾ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਸਿਰਹਾਣਾ
ਰਖ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਪਕੀ ਤਰਾਂ ਆਖ ਦਿਓ, ਕਿ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਸੁਣੋ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹੁ
ਕਰੋ, ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਕਿ ਹੁਣ
ਤੈਨੂੰ ਨੀਂਦਰ ਆਵੇਗੀ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਮੇਰੀ
ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈ ਰਖ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਤੈਨੂੰ
ਆਖਾਂ ਓਹੀ ਕਰਦੇ ਜਾਓ, ਤੇਰੀ ਤਕਲੀਫ ਦੂਰ
ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦ ਤੁਹਾਡੀਆਂ (ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ
ਨਾਲ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ
ਉਸਦੇ ਪਿਛੇ ਖੜੋ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਅਪਨੇ ਹਥ
ਨਾਲ ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਖੋਪਰੀ ਅਤੇ ਕਨਪਟੀਆਂ
(ਪੁੜਪੁੜੀਆਂ) ਨੂੰ ਹੌਲੀ ੨ ਮਲੋ (ਝਸੋ)
ਤੇ ਕਦੇ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਇਸਦੇ ਪਿਛੋਂ
ਆਪਣੇ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਥੇ ਉਪਰ ਰਖਕੇ
ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਪਿਛੋਂ ਹਟਾ ਲਓ, ਅਤੇ ਹੌਲੀ ੨
ਪਰ ਛੋਟੇ ਪਾਸ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੋ, ਅਤੇ

(੩੯)

ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਮੱਥੇ ਉਪਰੋਂ ਦੀ
ਸਿਰ ਦੇ ਉਤੇ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ
ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਅਤੇ ਕਨ-
ਪਟੀਆਂ ਦੇ ਉਪਰ ਥੋੜੀ ਦਬ ਪੈਂਦੀ ਜਾਏ,
ਅਤੇ ਜਦ ਹਥ ਸਿਰ ਤੋਂ ਅਡ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ
ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਮੱਥੇ ਉਪਰੋਂ ਲੈਕੇ ਪਿਛੇ ਤੀਕ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਏਹ ਪਾਸ ਪੰਜ
ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਇਹ ਭੀ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਓ ਤੇਰਾ ਸਿਰ ਦਰਦ
ਦੂਰ ਹੋਇਆ, ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਦੁਖ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ
ਹੋਵੇਗਾ ਹੁਣ ਤੂੰ ਅੱਛਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ
ਗਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਇਆਂ ਕਦੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲ
ਉਸਦੀ ਖੋਪਰੀ ਨੂੰ ਮਲਦੇ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਫਿਰ
ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ।

ਨੋਟ

ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਜਦ ਕੁਰਸੀ ਉਪ੍ਰ ਬਠਾਯਾ ਜਾਵੇ,
ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਕਹੋ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ

ਬਿਲਕੁਲ ਢਿੱਲਾ ਅਤੇ ਤਬੀਅਤ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੀ
 ਬਣਾਏ, ਕੇ ਉਸ ਉਤੇ ਅਸਰ ਹੋ ਸਕੇ, ਅਤੇ
 ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਖਿਆਲਵੀ ਬੰਨ੍ਹੇ, ਕੇ
 ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੂਰ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਕੁਝ
 ਹਛਾ ਹੋਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹਾਂ, ਇਸਦੇ ਇਸ ਖਿਆਲ
 ਦਾ ਸਿਟਾ ਏਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕੇ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗਦੀਆਂ
 ਨਾੜਾਂ ਜੇਹੜੀਆਂ ਤਣੀਆਂ (ਖਿਚੀਆਂ) ਹੋਈਆਂ
 ਹੋਣਗੀਆਂ, ਉਹ ਢਿਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ
 ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਆਰਾਮ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ
 ਜੇ ਗਲ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋਗੇ ਉਸਦਾ ਦਿਮਾਗ
 ਉਸਨੂੰ ਸਚੇ ਦਿੱਲ ਨਾਲ ਮਨੇਗਾ, ਇਥੋਂ ਤਕਕੇ
 ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ
 ਉਹ ਚੰਗਾ ਭਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰ
 ਦਰਦ ਦਾ ਇਲਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਗੁਰਦੇ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਇਲਾਜ਼ ਬੀ ਕੀਤਾ ਜਾ
 ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਇਲਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਤਨਾ
 ਫਰਕ ਹੈ ਕੇ ਪੈਹਲੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਿਰਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ
 ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇ ਤੇ ।

ਦੇਦ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ ਲੱਛਣ
 ਇਲਾਜ ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੮
 ਇਸ ਦਰਦ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਰ ਦੇ ਦਰਦ ਦਾ
 ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਏਹ
 ਗਲਾਂ ਹੋਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੀਮਾਰ ਦੇ
 ਮੂੰਹ ਤੇ ਉਸ ਪਾਸੇ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਦੰਦ ਯਾ ਦਾੜ੍ਹ
 ਦਰਦ ਹੋਵੇ, ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਹੋਲੀ ਜੇਹੀ ਰਖੋ, ਅਤੇ
 ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਹਥ ਨੂੰ ਕਈ ਮਿੰਟਾਂ ਤੋੜੀ ਰਖੀ ਰਖੋ,
 ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਕੰਨ ਤੇ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਦਰਦ ਹੋਵੇ
 ਫਲਾਲੈਣ ਯਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਪੜੇ ਦਾ ਟੋਟਾ ਤੈਹ
 ਕਰਕੇ (ਠੱਪਕੇ) ਰਖੋ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸਿਓਂ
 ਹਥ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦਬਾ ਲਵੋ, ਤੇ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ
 ਹਥ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰਖ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਉਸ ਹਥ
 ਨਾਲ ਉਸ ਫਲਾਲੈਣ ਯਾ ਕਪੜੇ ਦਾ ਉਪਲਾ
 ਹਿੱਸਾ ਦਬਾ ਰਖੋ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਲਟੇ ਟੋਟੇ ਤੇ ਜ਼ੋਰ
 ਨਾਲ ਫੂਕਾਂ ਮਾਰੋ ਇਥੋਂ ਤਕਕੇ ਫੂਕਾਂ ਦੀ ਗਰਮੀ

(੪੨)

ਫਲਾ ਲੈਣ ਵਿਚੋਂ ਹੋਕੇ ਬੀਮਾਰ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ
ਪਹੁੰਚ ਜਾਏ, ਫਿਰ ਉਸ ਫਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਟੋਟੇ
ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਹਟਾ ਲੈ, ਕਿਉਂ ਕੇ ਦਰਦ ਦੂਰ
ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਹ ਫੁਲ ਜਾਣਾ, ਖੰਘ ਅਤੇ ਦਮੇ ਦਾ
ਇਲਾਜ ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੫

ਏਹ ਤਿਨੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ
ਖਰਾਬੀ ਹੋਣ ਯਾ ਫਿਫਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਰਾਬੀ
ਹੋਣ ਨਾਲ, ਯਾ ਹਵਾ ਵਾਲੀ ਨਾੜੀ ਵਿਚ ਕੋਈ
ਖਰਾਬੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ
ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਜਿਸਮ ਦੀ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਵੇ ਉਸਨੂੰ ਪੈਹਲਾਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ
ਇਕ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬਠਾ ਕੇ ਯੋਗ ਹਲਾਂ ਨਾਲ
ਉਸ ਉਤੇ ਬੇਹੋਸ਼ੀ (ਨੀਂਦ) ਲਿਆਓ ਤਾਂ ਜੋ
ਉਸਦੀ ਤਬੀਅਤ ਅਸਰ ਪੈਣ ਯੋਗ ਬਣ
ਜਾਏ। ਏਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਸਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ
(ਪਿੱਠ ਦੀ ਹੱਡੀ) ਦੇ ਉਤੇ ਜੋ ਮੋਢਿਆਂ ਦੇ

ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੋਵੇ ਫੂਕਾਂ
ਮਾਰੋ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਫਿਫਰਿਆਂ ਵਾਲੀ
ਜਗ੍ਹਾ ਅਪਨਾ ਹਥ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਤਕ ਰਖੀ ਰਖੋ,
ਇਸ ਨਾਲ ਫਿਫਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹ ਸੋਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਆਉਣ ਜਾਣ ਲਗੇਗਾ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਚਾਰ
ਯਾ ਛੇ ਵੇਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਸੇਹਤ
(ਤੰਦਰੁਸਤੀ) ਹੋ ਜਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ, ਕੇ ਮਾਨੋ
ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਹੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ।

ਨਜ਼ਰ ਨ ਠੈਹਰਨੇ ਅਤੇ ਘਟ ਨਜ਼ਰ
ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੬

ਬੀਮਾਰ ਉਤੇ ਨੀਂਦ ਲਿਆਕੇ ਉਸਨੂੰ ਏਹ
ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਦੇਖ ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਨਜ਼ਰ
ਨਹੀਂ ਘਾਬਰੇਗੀ, ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਦੂਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ
ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ ਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਹੁਣ
ਤੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਘਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਤੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ, ਹੁਣ

ਤੈਨੂੰ ਪੈਹਲੀ ਤਰਾਂ ਸਾਫ ਦਿਸਣ ਲਗੇਗਾ
 ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਉਤੇ ਪਾਸ
 ਕਰੋ ਫਿਰ ਅਖਾਂ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ੨ ਨਾਲ ਫੂਕ
 ਮਾਰੋ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਸ ਕਰੋ, ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ
 ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਾਫ ਦਿਸਣ
 ਲਗੇਗਾ, ਤੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਜਮ ਜਾਏਗੀ, ਅਤੇ
 ਤੈਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ
 ਨ ਰਹੇਗੀ, ਜਦ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਉਪ੍ਰ ਅਖਾਂ
 ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਦੇਖੇਂਗਾ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪੈਹਲੇ ਨਾਛੋ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਫ ਦਿਸਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਉਪਰ ਤੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਠਹਿਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਦ
 ਤੁਸੀਂ ਏਹ ਅਮਲ ਕਰ ਲਓ, ਤਾਂ ਇਕ ਦੋ
 ਤਿੰਨ ਕਹੋ, ਤੇ ਤਾੜੀ ਵਜਾਓ ਫਿਰ ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ
 ਕਹੋ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਸਚੇਤ ਹੋ, ਓਹ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ
 ਸੁਚੇਤ ਹੋਕੇ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ, ਤੇ ਜਦ ਕਿਸੇ
 ਚੀਜ਼ ਉਤੇ ਅਖੀ ਜਮਾਕੇ ਵੇਖੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ
 ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਦਿਸੇਗੀ, ਇਸੀ
 ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਘਟ ਘਾਬਰੇਗੀ, ਛੇ ਸਤ ਵੇਰ ਦੇ

(੪੫)

ਅਮਲ (ਨਾਲ) ਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੂਰ
ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚੇਤੇ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਗਲ

ਮਿਸਮਰੇਜ਼ਮ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਹਲਾਂ
ਦੋ ਗਲਾਂ ਚੇਤੇ ਰਖਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਇਕ
ਤਾਂ ਬੀਮਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸਚਾ ਕਰਾ ਦੇਣਾ ਕੇ ਉਸਦੀ
ਮਰਜ਼ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ
ਇਸ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਵਿਚ ਕੁਝ
ਹੋਸਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਅਧੀ
ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਦੂਜੇ ਏਹ ਕੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ
ਖੁਸ਼ ਖੁਲਕੀ ਤੇ ਨਰਮ ਸੁਭਾ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਤਬੀਅਤ
ਖੁਸ਼ ਤੇ ਖਿੜ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬੁਰੇ
ਖੁਲਕ ਤੇ ਸਖਤ ਸੁਭਾ ਵਾਲਾ ਅਮਲ ਬੀਮਾਰ
ਵਾਸਤੇ ਬੋਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਾਭ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ
ਉਲਟੀ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(੪੬)

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੱਪ (ਬੁਖਾਰ) ਲਾਹਣ ਦਾ ਜਾਦੂ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਇਕ ਸਜਰਾ (ਤਾਜ਼ਾ) ਸਿਓ ਬੀਮਾਰ ਦੇ
ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ, ਕੇ ਇਸ ਸਿਓ
ਨਾਲ ਅਜ ਰਾਤ ਜਦ ਕੇ ਤੂੰ ਡੂੰਗੀ ਨੀਂਦਰ
ਸੁੱਤਾ ਹੋਵੇਂਗਾ, ਤੇਰਾ ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ, ਏਹ ਆਖਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਓ, ਅਤੇ
ਦਸ ਬਜੇ ਦੇ ਲੱਗ ਭੱਗ ਜਦ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ
ਅਖ ਲਗ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਖਬਰ ਹੋਣ
ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਸਿਓ ਨੂੰ ਸੱਤ ਵੇਰ
ਉਸ ਦੇ ਜਿਸਮ ਨਾਲ ਛੋਹਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਹਾਣੇ
ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਖ ਆਓ, ਜਦ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਬੀਤ ਜਾਏ,
ਤਾਂ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਉਸ ਸਿਓ ਨੂੰ ਚੁਕ
ਕੇ ਚੁਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸੁਟ ਆਵੇ, ਪਰ ਆਵਣ ਵਿੱਚ
ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖੇ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਕਿਸੇ
ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰੇ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਤਿਲਓ

ਨੋਟ:- ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਿਓ ਨੂੰ ਚੁਰਸਤੇ ਵਿਚ

ਸੁਟਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕੇ ਅਪਣਾ
ਸਾਹ ਰੋਕੀ ਰਖੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੁਖਾਰ ਉਤਰ ਜਾਵੇਗਾ।

ਛੇਵਾਂ ਸਬਕ ਆਮੂਲ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲ

ਆਮਲ ਮਿਸ਼ਾਜ ਦਾ ਪਕਾ ਕਸਰਤ
ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੌਲੀ (ਜਲਦੀ ਹਜ਼ਮ
ਹੋਣ ਵਾਲੀ) ਖੁਰਾਕ ਖਾਣ ਵਾਲਾ, ਮੇਹਨਤੀ
ਸਬਰ ਵਾਲਾ, ਨਰਮ ਦਿਲ ਅਤੇ ਈਸ਼ਰ ਨੂੰ
ਪਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਮੂਲ (ਜਿਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਏ) ਆਮ
ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਜਦ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ
ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਮਾਮੂਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੇ
ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦੀ ਜਾਚ ਕਰਨ ਦੀ
ਕੋਈ ਐਡੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ਕ
ਵਧਾਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਜ਼ਤ ਹੋਣ ਲਈ
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਵਾਲਾ ਮਾਮੂਲ ਲਭੇ:-

ਖੂਬਸੂਰਤ (ਸੋਹਣਾ) ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਮੁੰਡਾ ਹੋਵੇ,
ਤਾਂ ਦਸ ਸਾਲ ਤੇ ਵਧੀਕ ਉਮਰ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ,

(੪੮)

ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲੜਕੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ੧੮ ਸਾਲ ਤੋਂ
ਵਧੀਕ ਉਮਰ ਦੀ ਨ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਿਥੇ ਤਕ
ਹੋ ਸਕੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲ ਨ ਬਣਾਓ, ਮਾਮੂਲ
ਦੇ ਵਾਲ ਬਰੀਕ ਅਖੀਆਂ ਰਸੀਲੀਆਂ ਨਾਜ਼ਕ
ਤੇ ਅਸਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਬੀਅਤ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ,
ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁੱਤਲੀਆਂ
(ਧੀਰੀਆਂ) ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁੱਤਲੀਆਂ
ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਕ ਕਾਲੀਆਂ ਨ ਹੋਣ।

ਨੋਟ:-ਮਾਮੂਲ ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਲੜਕਾ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। (ਸਜੀ) ਲਮਾਮ

ਮਾਮੂਲ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ

(੧) ਹਾਲਤ ਬੇਦਾਰੀ (ਜਾਗਣ ਦੀ ਹਾਲਤ)

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਕੋਈ
ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਣੇ
(ਹੋਸ਼ ਕਾਇਮ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ
ਅਨੁਸਾਰ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(੪੯)

(੨) ਮਾਮੂਲੀ ਨੀਂਦ

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲ ਦੀ ਹੋਸ਼ (ਸੁਰਤ) ਟਿਕਾਣੇ ਰੈਂਹਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਮਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਅਖਾਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ ਸਕਦਾ।

(੩) ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਹਵਾਸ (ਸੁਰਤ) ਨਕੱਮੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬੋਲਨਾਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਵਾਲ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ) ਕਰਨ ਤੇ ਜਵਾਬ (ਉਤ੍ਰ) ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡੇ ਨੂੰ ਚੀਰਾ ਦਿਤਾ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ, ਪਰ ਇਹਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਆਮਲ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ।

(੪) ਖਾਬ ਬੇਦਾਰੀ (ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ)

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ

ਕਾਤੋਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਦੀਆਂ ਸਭ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਆਮਲ
 ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦਾ,
 ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਜੇਹਾ ਭੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ ਕੁਝ
 ਚਿਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਮਾਮੂਲ ਦੀਆਂ
 ਅੱਖਾਂ ਆਪਨੇ ਆਪ ਖੁਲ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ
 ਕਾਰ ਆਮਲ ਭੀ ਨਾ ਜਾਣ ਸਕਿਆ, ਕਿ ਇਸ
 ਉਤੇ ਖਾਬ ਬੇਦਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਖਾਬ
 ਅਮੀਕ (ਭੁੰਘੀ ਨੀਂਦ) ਦੀ, ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ
 ਉਸਨੂੰ ਕੋੜੀ ਦੀਜ਼ ਖੁਲਾਕੇ ਮਿਠੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ
 ਖਿਆਲ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੇਕਰ
 ਮਾਮੂਲ ਉਹੀ ਗਲ ਕਹੇ ਜੇਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ
 ਕੋਲੋਂ ਅਖਵਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅੱਖੀਆਂ
 ਖੁਲੀਆਂ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਸਮਝ ਲੈ ਕਿ ਉਸ ਤੇ
 ਭੁੰਘੀ ਨੀਂਦ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ
 ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਆਮਲ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ
 ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਮਾਮੂਲ ਉਸਦੇ
 ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ ਮਲੂਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(੫) ਰੋਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰੀ (ਗੈਬ ਦੀ ਜਾਨਣਾ)

ਇਹ ਹਾਲਤ ਜਿਤਨੀ ਛਿਆਦਾ ਫਾਇਦੇ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਉਤਨੀ ਹੀ ਕੱਠਨ ਭੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਭੀ ਹਰ ਆਮਲ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਇਹ ਹਾਲਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲ ਭੂਤ ਵਰਤਮਾਨ ਤੇ ਭਵਿਖਤ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਦਸ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚੱਕਰ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਮਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਹਾਲ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭੈੜੀ ਤੇ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਨੁਸਖੇ ਦਸ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(੬) ਸਮਾਧੀ

ਇਹ ਆਖਰੀ ਪੌੜੀ ਹੈ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲ ਆਮਲ ਦਾ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ

(੫੨)

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹਰ ਇਕ ਗਲ ਦੂਰ
ਨੇੜੇ ਦੀ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਕਦੀ (ਗਲ)
ਕਿ ਇਸਦਾ ਦਿਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਹਸ਼ਾਂ
ਨੂੰ ਛੋੜਕੇ ਬਾਤਨੀ ਦੁਨੀਆਂ (ਰੂਹਾਂ) ਨਾਲ
ਰਿਸ਼ਤਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹਾਲਤ ਘਟ
ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੧

ਪਲੰਘ ਉਤੇ ਕਪੜਾ ਵਛਾਕੇ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ
ਸਿਧਾ ਲਿਟਾ ਦਿਓ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ
ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਦਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਹੇ, ਫਿਰ
ਉਸਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਪਲਕਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਤਕ
ਬਿਨਾਂ ਮਥੇ ਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸਾਰਾ ਵਜੂਦ ਚਿੱਟੇ
ਕਪੜੇ ਨਾਲ ਢੱਕ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਤੇ
ਬਦਨ ਢਿੱਲਾ ਛੋੜਨ ਨੂੰ ਕਹੋ, ਜਦ ਇਹ ਹੋ
ਜਾਏ ਤਾਂ ਆਪ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਕਾਲੇ ਰੰਗ
ਦਾ ਕਪੜਾ ਪਾ ਲਓ, ਅਤੇ ਮਾਮੂਲ
ਦੇ ਮਥੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਠਾਨੀ ਜਿਨੀ ਕਾਲੀ

ਬਿੰਦੀ ਬਨਾਕੇ ਉਸ ਉਤੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ
ਜਮਾਓ, ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਰਾਦਾ ਰਖੋ ਕਿ
ਮਾਮੂਲ ਫੂਘੀ ਨੀਂਦਰ ਵਿਚ ਸੌਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਨੀਂਦ੍ਰ ਦੀ
ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ
ਉਸ ਨੂੰ ਬੀ ਸਮਝਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ
ਰੋਸ਼ਨ ਸ਼ਮੀਰ ਹੋਣ (ਗੈਬ ਦੀਆਂ ਜਾਨਣਾ)
ਦਾ ਖਿਆਲ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਖੋ, ਜਦ ਤੁਸੀਂ
ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਗੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਨਾਲ ੨ ਮਾਮੂਲ ਦੀਆਂ
ਕਨਪਟੀਆਂ ਤੇ ਪਾਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਜਾਓ, ਕਦੇ
ਕਨਪਟੀਆਂ ਤੇ, ਅਤੇ ਕਦੀ ਸਿਧੇ, ਪਾਸ ਸਿਰ
ਤੇ ਚੋਡਿਆਂ ਤਕ, ਵਾਰੀ ੨ ਉਸ ਵਕਤ
ਤਕ ਕਰਦੇ ਜਾਓ, ਜਦ ਤਕ ਕਿ ਮਾਮੂਲ ਕਿਸੇ
ਪਾਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਾਂ ਚਲਾ ਜਾਏ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੨
ਮਾਮੂਲ ਦਾ ਮੂੰਹ ਦਖਣ ਵਲੀ ਕਰਕੇ

ਬਠਾਓ, ਅਤੇ ਆਪ ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਉਚੀ ਜਗ੍ਹਾ
ਤੇ ਬੈਠੋ, ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਸਜਾ ਹਥ ਆਪਣੇ
ਖਬੇ ਹਥ ਵਿਚ, ਤੇ ਖਬਾ ਆਪਣੇ ਸਜੇ ਹਥ
ਵਿਚ ਪਕੜੋ, ਕਿ ਤਲੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿਚ
ਮਿਲੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਅੰਗੂਠਿਆਂ ਦੇ
ਉਪਰ ਵਾਲੇ ਸਿਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ
ਹਥ ਦੀ ਪੈਹਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਉਂਗਲੀ ਮਾਮੂਲ
ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਉਤੇ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਉਂਗਲੀਆਂ
ਉਸਦੀ ਤਲੀ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਹੁਣ
ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੇ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਅਸਰ
ਪਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਖਿਆਲ ਕਰੋ ਤੁਹਾਡੇ
ਹਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਤੋਂ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਨਿਕਲਕੇ
ਪੂਰਾ ਚੱਕਰ ਕਰਕੇ ਖਬੇ ਹਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੀ
ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ
ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਵਿਚ ਜੇ ਮਾਮੂਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਬੰਦ ਹੋਣ ਲਗਣ ਤਾਂ ਖੈਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪ
ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ, ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਇਸ
ਤਰਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਸਜੇ ਹਥ ਦਾ ਅੰਗੂਠਾ

(੫੫)
ਖੱਬੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਇੰਚ ਦੂਰ ਅਤ ਬਾਕੀ
ਉਂਗਲੀਆਂ ਭੱਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੈਹਣ ਇਹ
ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਖਿਆਲ ਪਕਾ
ਜੰਮਿਆਂ ਰਹੇ, ਕਿ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਨੀਂਦ
ਲਿਆਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਦ ਵੇਖੋ ਕਿ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਕੁਝ
ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਯਾ ਓਹ ਜਲਦੀ
ਜਲਦੀ ਸਾਹ ਲੈਨ ਲਗਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ
ਛੋੜਕੇ ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ
ਦਿਓ। ੧੫ ਤੋਂ ੨੦ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਫਿਰ ਲੰਮੇ
ਪਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਪਰ ਇਹ ਗਲ ਚੇਤੇ ਰਖਣੀ
ਕਿ ਕਿਧਰੇ ਉਲਟੇ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ, ਵਾਪਸ
ਆਵਨ ਵੇਲੇ ਅੱਧੀ ਮੁਠੀ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ
ਕਰੋ, ਲੰਮੇ ਪਾਸਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਕ
ਰਖਣੀ ਚਾਹੀਏ, ਜਦ ਤੋੜੀ ਕਿ ਮਾਮੂਲ
ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਨੋਟ

ਜਿਉਂ ੨ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਪਕਿਆਈ ਅਤੇ

ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਲਦੀ ੨
ਮਤਲਬ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਲਗੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ
ਮਸ਼ਕ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਹਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ
ਅੱਖਮਿਲਾਣ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ
ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਲੈ ਆਇਆ ਕਰੇਗੇ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਲਾਂ

(੧) ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗਣ
ਲਈ ਮਾਮੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਕੁਝ ਉਲਟੇ
ਲੰਮੇ ਪਾਸ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਕੰਨਪਟੀਆਂ ਤੇ ਉਲਟੇ
ਛੋਟੇ ਪਾਸ ਕਰੋ, ਕੋਈ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਕਰਨੇ
ਕਾਫੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ
ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਛੰਡ ਦਿਤਾ ਕਰੋ, ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ
ਚੰਗਾ ਤਰੀਕਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ, ਕਿ ਸੌਣ ਤੋਂ
ਪੈਹਲਾਂ ਮਾਮੂਲ ਤੋਂ ਜਾਗਣ ਦਾ ਕਾਰਰ ਦਰਾਲਿਆ
ਜਾਵੇ, ਮੁਕਰਰ ਵਕਤ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਗ
ਉਠੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਲ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਝਟ ਹੀ
ਜਾਗ ਦੇਣਾ ਸੇਹਤ (ਤੰਦਰੁਸਤੀ) ਵਾਸਤੇ

ਮਾਣੀ ਹੈ।

(੨) ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗਣ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਅਕਲਿਆਂ ਨਹੀਂ ਛੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਏ ॥

(੩) ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਆਮਲ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਪੈਹਲੇ ਤਾਂ ਅਸ਼ਨਾਨ, ਨਹੀਂ ਤੇ ਹਥ ਮੂੰਹ ਧੋਕੇ ਸ਼ਰਬਤ ਯਾ ਦੁਧ ਦਾ ਇਕ ੨ ਗਲਾਸ ਪੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਜੂਦ ਦੀ ਕੁਵਤ ਪੂਰੀ ਰਹੇ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੩
ਟੋਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰੀ
ਨਿਸ਼ਚਾ ਉਧਰ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਸਿਕਨਾਤੀਸੀ ਨੀਂਦਰ ਵਿਚ ਲੈ ਆਓ, ਫਿਰ ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ੨੫ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹਿਲਣ ਜੁਲਣ ਦੇ ਪਿਆ

ਗਹਣੇ ਦਿਓ, ਮਾਨੋਂ ਓਹ ਆਰਾਮ ਨਾਲ
ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਨੀਂਦ ਦਾ ਸੁਵਾਦ ਲੈ ਰਿਹਾ
ਹੈ, ਉਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਬਹੁਤਹੀ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼
ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਲੈਕੇ ਬੁਲਾਓ, ਜੇਕਰ ਓਹ
ਨਾ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਕੰਨ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਦਿਓ, ਜੇਕਰ
ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਥਾਣੀ
(ਜ਼ਰੀਏ) ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਕਨਪਟੀਆਂ
ਵਿਚ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਭਰੋ, ਇਸ ਤਰਾਂ ਓਹ ਜ਼ਰੂਰ
ਬੋਲੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਦ ਮਾਮੂਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗਲਾਂ
ਦਾ ਜੁਵਾਬ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰੋ
ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਜਦ ਓਹ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ
ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਸੌ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ
ਪੁਛੋ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਥੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਓਹ ਜੁਵਾਬ ਵਿਚ
ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ, ਤੇ ਜੇਕਰ
ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ
ਧਮਕਾਕੇ ਕਹੋ ਕਿ ਛੇਤੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ
ਆ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ
ਕੁਝ ਨਾਹ ਨੁਕਰ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ

ਦਿਖਾ, ਕਿ ਤਨੂ ਹੁਕਮ ਨਾਂ ਮਨਣ ਕਰਕੇ ਇਹ
ਸਜਾ ਦਿਤੀ ਜਾਇਗੀ, ਜਿਉਂ ਹੀ ਮਾਮੂਲ
ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਆਵਣ ਦਾ ਪਤਾ
ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛੋ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਕੇਹੜੇ
ਰੰਗ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਾਲੀ ਜਾਂ
ਸੂਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਦਿਸਣਾ ਦਸੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ
ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਕੁਝ ਪਾਸ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ
ਸਜਾ ਹਥ ਸਿਰ ਦੇ ਪਿਛੇ ਹੇਠਲੀ ਵਲ ਅਤੇ
ਖਬਾ ਮਥੇ ਤੇ ਰਖਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸਚਾ
ਕਰਾਓ ਕਿ ਅਸਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇਰੀ
ਅੱਖੀਆਂ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਥੋੜੇ
ਚਿਰ (ਮਿਸਲ) ਮਗਰੋਂ ਮਾਮੂਲ (ਜਵਾਬ)
ਦੇਵੇਗਾ, ਕਿ ਹਾਂ ਸਫੈਦ (ਚਿੱਟੀ) ਤੇ
ਨੀਲੀ ਭਾਹ ਵਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਸਮਝ ਲੋ ਕੇ ਉਸਦੇ ਰੋਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ਹੋਣ
ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਪੈਹਲੇ ਛੋਟੇ ੨
ਤੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਹਾਲ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜਿਹਾਕੇ ਅੰਦਰ
ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛੋ ਕੇ ਅੰਦਰ

ਫਲਾਣੀ ਚੀਜ਼ ਕੇਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਰਖੀ ਹੈ, ਜਦ
 ਉਹ ਠੀਕ ਪਤਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਥੋਂ
 ਚੁਕ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਰਖ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਛੋ
 ਜੇਕਰ ਠੀਕ ਦਸੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਹਾਲ
 ਪੁਛੋ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਫਲਾਣੇ ਸ਼ਹਰ ਵਿਚ ਤੇਰਾ
 ਦੋਸਤ ਕੇਹੜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰ
 ਰਿਹਾ ਹੈ ਮਾਮੂਲ ਜੋ ਆਖੇ ਤਾਰ ਦੁਵਾਰਾ ਤਸਲੀ
 ਕਰ ਲੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਨਿਕਲੇਗਾ ਹੇਠਾਂ
 ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਮਾਮੂਲ ਕੋਲੋਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
 (੧) ਮੂਰਖ ਮਾਮੂਲ ਕੋਲੋਂ ਖਤ ਲਿਖਾਇਆ
 ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਯਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 (੨) ਮਾਮੂਲ ਕੋਲੋਂ ਦੂਜੀ (ਓਪਰੀ) ਜ਼ਬਾਨ
 ਲਿਖਾਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
 (੩) ਮਾਮੂਲ ਵਿਚ ਚੁਖਣੇ ਅਤੇ ਸੁਣਨੇ
 ਦੀ ਕਵਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 (੪) ਦੂਜਿਆਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨਾ
 (੫) ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣਾ
 (੬) ਰੂਹਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਕੇ ਮੁਰਦਾ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲ

(੬੧)

ਮਿਲਾਪ ਕਰਨਾ।

(੭) ਬੇਪਤਾ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣਾ।

(੮) ਚੋਰੀ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

(੯) ਗੁੰਮ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਣਾ।

(੧੦) ਖਾਧੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਦਸਣਾ।

(੧੧) ਸੰਦੂਕ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਣਾ।

(੧੨) ਜੇਬ ਵਿਚ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਦੇਣਾ।

(੧੩) ਅਗੇ ਦੀ ਖਬਰ ਦੇਣਾ।

(੧੪) ਓਥੇ ਦੇ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ੈਰਰਦੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ ਦਸਣਾ।

(੧੫) ਚੰਦਰਮਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਦਸਣਾ।

(੧੬) ਦੂਜਿਆਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਦਸਣੇ।

(੧੭) ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਸਣੇ।

(੧੮) ਇਹ ਦਸਣਾ ਜੋ ਫਲਾਣਾ ਆਦਮੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਫਲਾਣਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(੧੯) ਕਿਸੇ ਗੁਪਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਪਤਾ।

(੬੨)

ਲਗਾਣਾ, ਕਿਸੇ ਡਾ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੋਹਕੇ ਉਸ ਦੀ
ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਾਲ ਦਸਣਾ ਇਤ ਆਦਿਕ ।

ਹਪਨਾਟਜ਼ਮ

ਹਪਨਾਟਜ਼ਮ ਅਤੇ ਮਿਸਮਰੇਜ਼ਮ ਵਿਚ
ਫਰਕ

ਮਿਸਮਰੇਜ਼ਮ ਵਿਚ ਤਾਂ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਹਥਾਂ
ਦੇ ਹਲਾਵਣ ਯਾਂ ਪਾਸਾਂ ਨਾਲ ਸੁਆਇਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਪਨਾਟਜ਼ਮ ਵਿਚ ਕੇਵਲ
ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਯਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਮਝੋ ਕੇ
ਮਿਸਮਰੇਜ਼ਮ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕੁਵਤ ਮਿਕਨਾਤੀਸਕੰਮ
ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਪਨਾਟਜ਼ਮ ਵਿਚ ਸਾਰੇ
ਕੋਤਕ ਇਗਦੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ (ਹੁੰਦੇ) ਹਨ,
ਪਰ ਇਹ ਤਾਕਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਅਸਰ
ਦਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਪੂਰਾ ੨ ਭਰੋਸਾ ਹੋਵੇ ਹੇਠਾਂ
ਹਪਨਾਟਜ਼ਮ ਦੇ ਕੁਝ ਤੀਕੇ ਲਿਖਕੇ ਇਸ
ਸਬਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । (੩੧)

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੧

ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਸੁਲਾਣਾਂ (ਨੀਂਦਵਿਚ ਲਿਐਣਾ)

ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਇਕ ਅਰਾਮ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬਠਾਉ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨ ਕਰੇ, ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਖਿਆਲ ਕਢ ਦੇਵੇ, ਬਸ ਇਕ ਏਹ ਖਿਆਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਓਹ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਸੌਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂਦੇ ਪਰਦੇ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨੀਂਦ ਮਾਲੂਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਓਹ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਨ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੇਗਾ, ਜਦ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਏਹ ਹਾਲਤ ਵਰਤ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛੋ ਕੇ ਕੀ ਤੂੰ ਬੁਲਬੁਲ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਦਾ ਹੈਂ? ਕੀ ਤੂੰ ਚਿੜੀਆ ਘਰਦੀ ਸੈਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਕੀ ਤੂੰ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿਚ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ? ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ,

ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ
 ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸਦੇ ਪਿਛੇ ਇਕ ਰੁਮਾਲ
 ਦੇਕੇ ਪੁਛੋ, ਕੀ ਤੇਰੇ ਹਥ ਵਿਚ ਕੁੱਤਾ ਹੈ? ਤਾਂ
 ਉਹ ਕਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕੇ ਉਸਦੀ ਤਬੀਅਤ ਅਸਰ
 ਵਾਲੀ ਹੋਕੇ ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਉਸ ਗਿਲ ਦਾ
 ਨਕਸ਼ਾ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੂੰ
 ਨਿਸਚਾ ਕਰਾਯਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਜਦ ਤੀਕ
 ਤੁਸੀਂ ਏਕ ਦੋ ਤੀਨ ਅਤੇ ਖਬਰਦਾਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ
 ਜਾਗ ਜਾਓ, ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ, ਆਖੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ
 ਜਾਗ ਪਵੇਗਾ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੨

ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਕੇ ਸੁਲਾਓਣਾ
 (ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਣਾ)

ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਆਖ ਦਿਓ ਕੇ ਮੈਂ
 ਵੀਹ ਤਕ ਗਿਣਾਂਗਾ, ਜਦ ਇਕ ਆਖਾਂ, ਤਾਂ ਤੂੰ
 ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ
 ਦੋ ਆਖਣ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਮੇਰੀ ਵਲ ਵੇਖਣਾ,

ਇਸੇ ਤੋਰ ਹਰ ਹਿੰਦਸੇ ਤੇ ਕਰਦ ਜਾਣਾ, ਏਹ
ਕੈਹਕੇ ਤੁਸੀਂ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ
ਦਿਓ, ਪਰ ਹਰ ਹਿੰਦਸੇ ਦੇ ਵਿਚ
ਪੰਜ ਸੈਕੰਡ ਦੀ ਵਿਥ(ਦੇਰੀ) ਪਵੇ, ਜਦ ਇਕ
ਵੇਰੀ ਵੀਹ ਤੱਕ ਗਿਣ ਚੁਕੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਤੋਂ
ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਪਰ ਇਸ ਵੇਰੀ ਹਰ ਹਿੰਦਸੇ ਵਿਚ
ਦਸ ਸੈਕੰਡ ਦੀ ਦੇਰੀ ਪਾਂਦੇ ਜਾਓ, ਫਿਰ ਜਦ
ਤੀਜੀ ਵੇਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਹਰ ਹਿੰਦਸੇ ਵਿਚ
ਦਸ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸੈਕੰਡ ਦੀ ਵਿਥ ਪਾਂਦੇ
ਜਾਓ, ਇਸ ਅਮਲ ਨਾਲ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਬਹੁਤ
ਛੇਤੀ ਨੀਂਦ ਆ ਜਾਏਗੀ, ਕਿਉਂਕੇ ਇਹ
ਆਪਣੀ ਨੀਂਦ ਲਿਆਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਦੇ ਰਿਹਾ
ਹੈ, ਮਾਮੂਲ ਦੇ ਘੜੀ ੨ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੇ ਬੰਦ
ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਭਾਰੀਆਂ ਹੋ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ
ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੈਹਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ
ਨੀਂਦ ਆਵਣ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਉਹ
ਡੂੰਗੀ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ

ਅਮਲ ਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ
ਨੀਂਦ ਨ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ
ਹੋਕੇ ਅਖਾਂ ਤੇ ਕਨਪਟੀਆਂ (ਪੁੜਪੁੜੀਆਂ) ਨੂੰ
ਛੋਂਹਦੇ ਹੋਏ ਛੋਟੇ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ, ਇਸ
ਨਾਲ ਨੀਂਦ ਜੇਹੜੀ ਕੇ ਪੈਹਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ
ਨੂੰ ਆਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੩

ਮਾਮੂਲ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ
ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਇਕ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬਿਠਾਕੇ ਉਸ
ਦੀਨਸ਼ਰ ਨਾਲ ਨਸ਼ਰ ਮਿਲਾਓ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇ
ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਸ਼ਰਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜਮ
ਜਾਣ, ਦਸਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ, ਅਤੇ
ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ ਕੇ ਉਹ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ
ਹੋਠਾਂ ਵਲ ਦੇਖਦਾ ਰਹੇ, ਜਦ ਇਸਨੂੰ ਅਖਾਂ
ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦਸ ਮਿੰਟ ਲੰਘ ਜਾਣ
ਤਾਂ ਹੌਲੀ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਹੋ, ਦੇਖ

ਤੇਰੀਆਂ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਹੁਣ
 ਤੂੰ ਕੋਸ਼ਸ਼ (ਜਤਨ) ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੇਂਗਾ, ਦੇਖ ਉਹੀ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬੰਦ
 ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹ ਸਕਦੀਆਂ,
 ਇਸਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਸਨੂੰ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ
 ਹੁਕਮ ਦਿਓ, ਉਹ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜ਼ੋਰ
 ਲਗਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਖਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ
 ਖੋਲ੍ਹਣਗੀਆਂ, ਜਦ ਏਹ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਮਾਮੂਲ
 ਦੇ ਮਥੇ ਤੇ ਹਥ ਰਖੋ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ “ਕੇ
 ਦੇਖ ਹੁਣ ਤੇਰੀਆਂ ਅਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ,
 ਕੋਸ਼ਸ਼ ਕਰੋ ਏਹ ਆਖਕੇ ਆਪਣਾ ਹਥ ਹੱਟਾ
 ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਨਾਲ ਚੁਟਕੀ
 ਮਾਰੋ ਅਤੇ ਕਹੋ, ਖਬਰਦਾਰ ਹੁਸ਼ਯਾਰ ਹੋ ਜਾਓ,
 ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ ਜਲਦੀ ਕਰੋ “ਮਾਮੂਲ ਕੋਸ਼ਸ਼
 ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਝੱਟ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਖੁਲ੍ਹ
 ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਅਮਲ ਨਬਰ ੪

ਮਾਮੂਲ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬੰਦ ਕਰਨਾ

ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਖੜਾ ਕਰੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਲੋਕਾਂ ਵਲ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਤੁਹਾਡੀ ਵਲ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਕਨਪਟੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਰਖ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਅਖਾਂ ਭੜਾਓ (ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਓ) ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ ਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਤੁਹਾਡੀ ਤਰਫ ਖਿਆਲ ਰਖੇ ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਲਖ ਜਤਨ ਕਰੇਂ ਪਰ ਜ਼ਬਾਨ ਨਹੀਂ ਖੁਲੇਗੀ, ਦੇਖ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਤੂੰ ਇਸਨੂੰ ਭੁਲ ਗਿਆ ਹੈਂ ਤੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਤੇ ਨਾਹੀਂ ਨਾਂ ਦਸ ਸਕਦਾ ਹੈਂ, ਤੇ ਨਾਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈਂ, ਏਹ ਆਖਕੇ ਦੋਹਾਂ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਵਖਰੇ

(੬੯)

ਕਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਸਿਧੇ ਹਥ ਦੀ (ਸਜੇ ਹਥ ਦੀ)
ਉਂਗਲੀ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਮਥੇ ਵਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰੋ ਕੇ ਉਸਦੇ ਨਕ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਦੇ
ਉਪਰ ਜਾ ਲਗੇ, ਪਰ ਨਾਲਨ ਛੋਹੇ ਫਿਰ ਇਸ
ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਗਲਾਂ ਆਖੋ ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿਓ,
ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦਸੇ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨ ਖੋਲ੍ਹੇ, ਉਹ
ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਨਾਂ ਤੇ ਜ਼ਬਾਨ ਖੁਲ੍ਹ
ਸਕੇਗੀ, ਤੇ ਨਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ
ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ।

ਜਦ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣ
ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦਾ ਹਥ ਆਪਣੇ ਮਥੇ ਤੇ ਰਖੋ
ਅਤੇ ਕਹੋ ਕੇ, ਦੇਖੋ ਜ਼ਬਾਨ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ, ਅਤੇ
ਨਾਮ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਆਖਕੇ ਆਪਣਾ
ਹਥ ਹਟਾ ਲਓ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ ਕੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ
ਹੋ, ਜ਼ਬਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਤੇ ਨਾਮ ਦਸ, ਏਹ ਸੁਣਦੇ ਹੀ
ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਆ ਜਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ
ਜ਼ਬਾਨ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ

ਨਾਮ ਦਸੇਗਾ। ਤਿਥੇ ਹੋਸੀ ਇਕ ਭਲ ਚੰਡ
 ਨੋਟ:-ਹਪਨਾਟਸ਼ਮ ਦੇ ਉਪਰਲਿਖੇ ਅਮੂਲਾਂ
 ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਜਦ ਮਿਸਮਰੇਸ਼ਮ
 ਨਾਲ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ਨ ਬਨਾ ਸਕੋ
 ਸਤਵਾਂ ਸਬਕ

(੧) ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਦੀਵਾ
 ਬੁਝਾਣਾ।

(੨) ਜਾਦੂ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਤੇ ਕਰਾਮਤੀ
 ਆਲਾ ਬਣਾਣਾ।

(੩) ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਕਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨਾ।

(੪) ਦਾਇਰਾ ਭਰਨਾ।

(੫) ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ (ਸੁਰੀਲਾਰਾਗ)

(੬) ਅਖਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੂਰ ਕਰਨਾ

ਖੁਲਸਾ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਨਾਲ ਦੀਵਾ

ਬੁਝਾਣਾ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੧

ਇਹ ਅਮਲ ਰਾਤ ਤੇ ਅਠ ਯਾ ਨੌ ਬਜੇ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ, ਓਹ ਇਸਤਰਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ
 ਵਖਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦੀਵਾ ਜਗਾਵੇ, ਅਤੇ ਉਸ
 ਤੋਂ ਦੋ ਫੁਟ ਦੂਰ ਹੋ ਬੈਠੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
 ਦੀ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ
 ਬੁਝਾਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੇ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੰਦਰਾਂ
 ਮਿੰਟ ਇਹ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ, ਸਤਦਿਨ
 ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦੀਵਾ ਬੁਝ ਜਾਇਗਾ।

ਨੋਟ

ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ
 ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾਯਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਥੇ
 ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ
 ਨਹੀਂ ਹਟਦੀਆਂ, ਹਾਕਮਾਂ ਜਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ
 ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੜੇ
 ੨ ਭਲਵਾਨਾਂ ਉਤੇ ਦੱਬਾ ਜਮਾਣਾ, ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ
 (ਵੈਰੀਆਂ) ਨੂੰ ਅੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਸਾ ਦੇਣਾ,
 ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸ ਵਿਚ ਕਰ ਲੈਣਾ,
 ਇਤਆਦਿਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕੰਮ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮੀ. ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੨

ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਕਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨਾ

ਜਦਦੀਵਾਬੁਝਾਣਦੀਤਾਕਤ ਤੁਹਾਡੇਵਿਚ ਹੋ ਜਾਏ,
ਤਾਂਇਸ ਅਮਲਨੂੰਇਸ ਤਰਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਕਿ ਇਕ
ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ
ਜਮਾਓ, ਦਸ ਮਿੰਟ ਤਕ ਬਿਨਾਂ ਨਜ਼ਰ ਝਮਕਾਣ
ਦੇ ਜਮਾਈ ਰਖੋ, ਫਿਰ ਝੱਟ ਪੱਟ ਅੱਖੀ ਬੰਦ
ਕਰ ਲੋ, ਮਗਰੋਂ ਫੂਕ ਮਾਰਕੇ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾ ਦਿਓ,
ਹੁਣ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਹਨੇਰਾ ਹੈ, ਪਰ
ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਉਲਟ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਰਾਬਰ
ਹੈ, ਇਹ ਕਿਉਂ ? ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਨੇ
ਦੀਵਾ ਬੁਝਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ
ਲਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਤਰਾਂ ਬੰਦ ਅੱਖਾਂ ਕੀਤੀਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਮੰਜੀ ਤੇ ਲੇਟ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਦਿੱਲ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਖਿਆਲ ਬੰਨ੍ਹੋ ਕਿ ਮਾਨੋਂ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲੋ
ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਕੁਝ ਚਿਰ
ਪਿਛੋਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ ਲੋ, ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ

ਨਜ਼ਰ ਦੁੜਾਓ, ਪਹਿਲੇ ਪੈਹਲ ਤਾਂ ਥੋੜੀ
ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਸੇਗੀ, ਉਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਕਮਰੇ ਦੀਆਂ
ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਸਣਗੀਆਂ, ਇਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ
ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਨਾਲ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬ
ਪੜ੍ਹ ਲਓਗੇ ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੩

ਜਾਦੂ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਅਤੇ ਕਰਾਮਾਤੀ ਆਲਾ

ਬਣਾਨ ਦਾ ਨੁਸਖਾ

ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਪੱਥਰ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਚਪੜਾ
ਲਾਖ, ਇਕ ਹਿੱਸਾ, ਸੁਰਮਾ ਜਿਤਨਾ ਲੋੜ ਪਵੇ
ਪਹਿਲੇ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਬਰੀਕ ਪੀਹ
ਲੋ, ਫਿਰ ਚਪੜਾ ਲਾਖ ਨੂੰ ਪੀਹਕੇ ਅਗ ਤੇ
ਗਰਮ ਕਰੋ, ਪਰ ਬਰਤਨ ਲੋਹੇਦਾ ਹੋਵੇ ਇਸ
ਵਿਚ ਪੀਸਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਪੱਥਰ
ਮਿਲਾ ਦਿਓ, ਜਦ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਰਲ ਜਾਏ ਤਾਂ
ਸੁਰਮਾ ਰਲਾ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਅੰਗੂਠੀ (ਛਾਪ) ਦੇ
ਫੀਰੋਜ਼ੇ (ਥੇਵੇ) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰ ਭਰ ਦਿਓ, ਅਤੇ

ਉਪਰੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ
 ਆਦਿਕ ਸਫ਼ਾ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਦਬਾ ਦਿਓ
 ਅੰਗੂਠੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ । ਭੀ ਇਹ ਬਸ
 ਵਰਤਨ ਦੀ ਵਿੱਧੀ

ਦੋਪੈਰ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਸਮਾਨ ਸਾਫ਼
 ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੇ ਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ
 ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇ ਨਾ ਹਨੇਰਾ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਨਾਹੀ
 ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦਾ ਗੋਲਾ ਗੋਲਾ ਹੋਵੇ, ਦਿਲ ਨੂੰ
 ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ
 ਬੈਠ ਜਾਓ, ਹੁਣ ਅੰਗੂਠੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਤੇਲ
 ਦੀਆਂ ਇਕ ਦੋ ਬੂੰਦਾਂ ਪਾਓ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ
 ਮੂੰਹ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੀ ਖਬੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ
 ਨੂੰ ਚੋਗੀ ਤਰਾਂ ਤਾੜ ਲਾਕੇ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ,
 ਜੇਹੜੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਬਰ-
 ਦਾਰ ਅੱਖਾਂ ਝਮਕਣੀਆਂ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ
 ਫਿਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਜਦ ਪੁਤਲੀ ਨੂੰ ਤਾੜ
 ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ

ਖਿਆਲ ਬੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬੈਠਾ, ਸਾਕ ਮਰਾ
 ਮੂੰਹ ਹੁਣੇ ਛਪਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ
 ਮਿਸਮਰੇਸ਼ਮ ਰੋਸ਼ਨਸ਼ਮੀਰੀ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ,
 ਜਦ ਰੋਸ਼ਨ ਸ਼ਮੀਰ ਹੋਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਹੋਰ ਕੀ
 ਲੈਣਾ, ਸਭ ਕਠਨਾਈਆਂ ਆਪੇ ਆਪ ਠੀਕ
 ਹੋਗਈਆਂ, ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਇਹ ਹਾਲਤ ਅੱਖੀਆਂ
 ਅਗੇ ਰਹੇਗੀ, ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਇਰਾਦੇ
 ਦੀ ਕੁਵਤ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਪਾਕੇ ਉਸਨੂੰ ਛੁਪਾ ਦੇਵੇਗੀ,
 ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸੋਹਣੇ
 ਦਿਲ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਦੇਖੋਗੇ,
 ਜਿਸਦੀ ਅਤਰ ਵਰਗੀ ਹਵਾ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਮਾਗ
 ਨੂੰ ਤਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ
 ਉਸ ਬਾਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦਾ
 ਸੋਹਣਾ ਮਹਿਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਇਕ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਵਿਚ ਰੂਹਾਂ
 ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸਨੂੰ ਬੜੇ ਅਦਬ
 (ਮਾਨਸੈਹਤ) ਨਾਲ ਸਲਾਮ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਜੋ ਆਖਣਾ
 ਹੋਵੇ ਆਖੋ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਲੋਂ ਹਰ ਗਲ ਦਾ

ਜਵਾਬ ਮਿਲੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਲਿਖਤ ਦੁਵਾਰਾ ਕਰੇ
ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਬਾਨੀ, ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਆਪ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ।

ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨੋਟ ਨਾ ਲਓ ਮਨੁੱਖ ਮਨੁੱਖੀ
ਜਿਥੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਕਚੇ ਅਤੇ ਭੈੜੇ
ਮਿਸ਼ਾਜ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅੰਗੂਠੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ
ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ, ਪੈਹਲੇ ੨ ਜੇਕਰ ਇਕ ਦੋ
ਵੇਰੀ ਕੰਮ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭੀ ਕੋਈ ਡਰ
ਨਹੀਂ, ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪਰੇ ਆਦਮੀ ਆਖਰ ਕੰਮ
ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਫਾਇਦੇ (ਗੁਣ)

- (੧) ਦੂਜੇ ਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਹਾਲ ਮਲੂਮ ਕਰਨਾ।
- (੨) ਚੋਰੀ ਗਏ ਮਾਲ ਦਾ ਕਢਣਾ।
- (੩) ਮੋਈ ਹੋਈ ਤੇ ਜੀਵਦੀ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨਾ।
- (੪) ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਪਰਚੇ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰ ਲੈਣਾ।
- (੫) ਮਰਨ ਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ।
- (੬) ਮਹਾਤਮਾਂ ਅਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ।

(੨) ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਚੰਭੇ ਦੇਖਨਾ।

(੮) ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਭੇਦਾਂ ਦਾ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ।

(੯) ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

ਗਲ ਕਾਹਦੀ ਇਸ ਦਾ ਆਮਲ ਜੋ ਚਾਹੇ
ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ

ਕਰਾਮਾਤੀ ਆਲਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰਾਂ
ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੪

ਦਾਇਰਾ ਭਰਨਾ

ਸਰਸੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿਚ ਸੁਰਮਾਂ ਜਾਂ ਕਾਲੀ ਸਿਆਹੀ
ਨੂੰ ਖਰਲ ਕਰਕੇ ਅੱਡੀ ਤਰਾਂ ਘੱਟ ਕਰ ਲੋ, ਫਿਰ
ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਕਟੋਰੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਠਾਨੀ ਜਿਤਨਾ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਾਓ, ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸਾਫ ਪਾਣੀ
ਨਾਲ ਭਰ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਓਹੀ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤੋ ਜੋ
ਜਾਦੂ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦਾ ਹੈ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੫੫ ਨਿਯੁਤ (੮)

ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ

ਉਸ ਰਾਗਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਰੀਲਾ ਅਤੇ
 ਹਮੇਸ਼ਾਂ (ਸਦਾ) ਲਈ ਰੋਹਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸਤਰਾਂ
 ਚਕੋਰ ਚੰਦ ਤੇ ਬੁੱਲਬੁੱਲ ਫੁੱਲ ਤੇ ਅਤੇ ਸੱਪ ਬੀਨ
 ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੇ ਮਸਤ ਹੈ, ਇਸਤਰਾਂ ਆਪਦੇ ਦਰਵੇਸ਼
 ਦਾ ਦਿਲ ਇਸ ਰਾਗ ਉਤੇ ਆਸ਼ਕ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ
 ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਅੰਦਰ ਠੰਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਿਲ
 ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਹਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੋਂਹਦੀ, ਜਦ ਏਹ
 ਹਾਲਤ ਆਦਮੀ ਦੀ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ
 ਲੈਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਜੇਹੜਾ
 ਪੜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪੇ ਉਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਮਲ

ਦਿਨ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਪੈਹਲੋਂ ਨਹਾਧੋਕੇ
 ਵੇਹਲੇ ਹੋ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਵੇਕਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ
 ਆਸਨ ਵਿਛਾਕੇ ਤੇ ਚੌਕੜਾ ਮਾਰਕੇ ਬੈਠੋ, ਅਤੇ ਸਭ
 ਡਰਾਂਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਜੇਕੰਨ

ਥੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ, ਜਦ
 ਉਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ
 ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਓਗੇ, ਤਾਂ ਪੈਹਲੇ ਪੈਹਲੇ ਮਖੀ
 ਦੇ ਭਿਣ ੨ ਕਰਨੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ
 ਵਿਚ ਆਵੇਗੀ, ਉਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਸਾਂ ਸਾਂਦੀ ਆਵਾਜ਼,
 ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਦੀ
 ਆਵਾਜ਼ ਆਵੇਗੀ, ਵਾਹਰ ਇਹ ਕੈਸੀ ਪਿਆਰੀ
 ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਂ ਦਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ (ਬਿਆਨ
 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ,) ਕੰਨ ਕੇਹੜਾ ਸੁਨ ਸੁਕਦਾ ਹੈ,
 ਬੋਲਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ, ਜੋ ਦਸ ਸਕੇ
 ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਧਾ ਘੰਟਾ ਯਾ ਘੱਟ ਵੱਧ ਇਸ
 ਅਮਲ ਨੂੰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜਦ ਤੱਕ
 ਜੀਵੇ ਹੋ ਕਾਇਮ ਰਖੋ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੬

ਦਿਨ ਨੂੰ ਤਾਰੇ ਦਿਸਨ

ਅਧਾ ਘੰਟਾ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਸ਼ਾਮ
 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਆਸਨ

ਸਾਹਕ ਥੋੜ੍ਹਾ, ਅਤੇ ਇਕਟਿਕਾਣਾ। ਸਖਕ ਪਾਣੀ
 ਤੇ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਬਿਨਾਂ
 ਨਾਗਾ (ਘੁਸਣ) ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਤੀਸਵੇਂ ਦਿਨ
 ਸਵੇਰੇ ਚਾਰਬਜੇ ਉਠਕੇ ਕਿਸੇ ਚਮਕਣ ਵਾਲੇ ਤਾਰੇ
 ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਓ, ਅਤੇ ਦਿਨ ਨਿਕਲਣ ਤਕ
 ਦੇਖਦੇ ਰਹੋ, ਜੇਕਰ ਗਰਦਨ ਥਕ ਜਾਏ ਤਾਂ
 ਕੁਝ ਚਿਰ ਸਾਹ ਲੈ ਲਓ, ਪਰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ
 ਨ ਭੁਲਣਾ, ਦੋਪੈਹਰ ਨੂੰ ਛੋੜ ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ
 ਦਿਨ ਉਹੀ ਤਾਰਾ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਹੇਗਾ,
 ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਹੁਤ ਵਧ ਜਾਏਗੀ।

ਅਮਲ ਨੰਬਰ ੭

ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਵਖਾਉਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਜਦ ਵੇਖੋ ਕੇ ਮਸ਼ਕ ਕਰਨ ਦੇ ਮਗਰੋਂ
 ਥਕਾਨ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਕੇ ਕੁਵਤ
 ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵੇਲੇ
 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ
 ਕਰੋਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਓਗੇ।

(੮੫)
ਅਪਿਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸੂਰਜ ਦੇ
ਵਲਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂਕਰੋ, ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਖਿਆਲ
ਜਮਾਓ, ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਜੂਦ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ
ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਘਟ ਗਈ ਹੈ, ਤੇ ਉਸ ਘਾਟੇ
ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਜੋ ਕਿ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਦਾ
ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਤਕ
ਇਹ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੱਠਵਾਂ ਸਬਕ
ਇਲਮੇ ਨਫਸ (ਵਜੂਦ ਦਾ ਇਲਮ)
ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਇਹ ਸਾਹ ਜਿਸਤੇ ਅਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ,
ਇਸ ਵਿਚ ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਓਹ ਤਾਕਤ ਭਰੀ ਹੋਈ
ਹੈ, ਜਿਸਤੇ ਜੇਕਰ ਆਦਮੀ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਵੇ ਤਾਂ
ਓਹ ਹਰ ਤਕਲੀਫ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ
ਹੈ, ਖਿਆਲ ਰਹੇ ਕਿ ਸਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੋਹ

ਨਾਸਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ
 ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਹੀ ਘਾਟਾ
 ਵਾਧਾ ਹੈ, ਸੱਜੀ ਨਾਸ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਖਬੀ
 ਨਾਸ ਨੂੰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੁਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜਿਸ
 ਆਦਮੀ ਨੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਤੇ ਲੰਬੀ ਉਮਰ
 ਬਣਾਣੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਵਿਚ
 ਖਾਏ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੁਰ ਵਿਚ ਪੀਏ, ਭੋਗ ਹਮੇਸ਼ਾਂ
 ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਵਿਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵੇਲੇ
 ਸੱਜੀ ਨਾਸ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੁਰ ਚਲਾਏ
 ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਜੇਕਰ ਖੱਬੀ
 ਸੁਰ ਚਲਾਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਜੇ ਪਾਸੇ ਪਰ ਲੇਟ
 ਜਾਓ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੱਜੀ ਸੁਰ ਚਲਾਣੀ ਹੋਵੇ
 ਤਾਂ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਪਰ ਲੇਟੋ, ਜੇਹੜੀ ਨਾਸ ਬੰਦ
 ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰੂ ਦੀ ਵਡੀ ਵੱਟੀ
 ਦੇ ਦਿਓ, ਜੇਹੜਾ ਆਦਮੀ ਇਹ ਅਮਲ ਕਰਦਾ
 ਹੈ ਉਹ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹਿ
 ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਦਰਦ ਉਸ ਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮਰਨ ਦਾ ਹਾਲ

ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਖਬੇ ਅਤੇ
ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਜੇ ਸੁਰ ਜੇਕਰ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਤਕ
ਚਲਣ ਤਾਂ ਜਾਣ ਲੈ ਜੋ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਉਮਰ
ਹੈ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇਵਿਚੋਂ
ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਲੰਘੇ

ਸਵੇਰੇ ਉਠਦੇ ਹੀ ਦੇਖੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ
ਕੇਹੜਾ ਸੁਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਾਸੇਦਾ ਜਾਰੀ
ਹੋਵੇ, ਉਸ ਪਾਸੇ ਦਾ ਹਥ ਚੁਮਕੇ ਉਸੀ ਪਾਸੇ
ਦਾ ਪੈਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਰਖੋ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬੀਤੇਗਾ ਜਦ ਫਿਕਰ ਯਾ ਰੋਹ
ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਤੇ ਅਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ
ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੁਰ ਚਲਾਓ ਸਾਰੇ ਧੂੰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਦੂਰ
ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਖੁਸ਼ ਹੋ
ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਕਮ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋਵੇ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹਾਕਮ ਯਾ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਦਰਖਾਸਤ ਲੈਕੇ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੇਹੜੀ ਸੁਰ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਚਲਦੀ ਸੁਰ ਹਾਕਮ ਦੀ ਵਲ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਓ। ਹਾਕਮ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦਰਖਾਸਤ ਕਦੇ ਰਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਵੇ।

ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ

ਜਦ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕੌਣ ਸੁਰ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਜਾ ਕਦਮ ਉਠਾਕੇ ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਚਲਕੇ ਠਹਿਰ ਜਾਓ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਫਿਰ ਉਸੇ ਕਦਮ ਨੂੰ ਉਠਾਓ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(੮੫)
ਬੇੜੀ ਜਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣ
ਨੂੰ ਹਰ ਦੇਣਾ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣ
ਨੂੰ ਹਰਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਸੂਰ ਜਾਰੀ
ਕਰੇ, ਸ਼ੁਰੂਰ ਜਿਤੋਗੇ ਪਰ ਜੇਕਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ
ਸੂਰ ਵਿਚ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨਗੀ ਤੇ
ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕੇ ਸੂਰਜਸੂਰ
ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਦੱਬ ਦੱਬਾ ਤੀ ਪਾਕੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਸੀ ਕਰਨ

ਜੇਕਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਖੇ
ਵਿਚ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਲਾਪਖ ਵਿਚ ਨੌਚੰਦੇ ਐਤ
ਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਭੋਗ ਕਰੋ, ਪਰ ਐਸੀ
ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸੂਰਜ
ਸੂਰ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੂਰਜਾਰੀ ਹੋਵੇ,
ਯਾਦ ਰਹੇ ਕੇ ਅਮਲ ਹੁਬ ਦਾ ਏਹ ਇਕ ਜਾਦੂ
ਭਰਿਆ ਚਟਕਲਾ ਹੈ।

ਮੰਡਾ ਪਾ ਕੁਝ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ ਨਾਲ
ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ

ਭੋਗ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜੇਕਰ ਆਮਲ ਦਾ ਸੂਰਜ
ਸੁਰ ਅਤੇ ਮਾਮੂਲ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾ ਸੁਰ ਜਾਰੀ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੁੰਡਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੁੜੀ ਪਰਭੋਗ ਸ਼ੁਕਲ ਪੰਖਵਿਚ
ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖਤ ਵਿਚ ਅਸਰ ਭਰਨਾ

ਖਤ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਕਰਕੇ ਜਦ ਕਿਸੇ
ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਾਣਾ
ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਨਚੰਦੇ ਆਇਤਵਾਰ ਜਦਕੇ ਚੰਦਰਮਾ
ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਵਿਚ ਖਤ ਲਿਖੋ।

ਇਕ ਚੰਗੀ ਗਲ

ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਦਰ ਸੁਰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ
ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰ ਦੀ ਚੰਦ੍ਰ
ਸੁਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ
ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ ਓਹ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ

(੮੭)
ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦ ਕੇ ਬੀਮਾਰੀ ਸਖਤ
ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਨ ਹੋਵੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਯਾ ਓਪਰੇ ੨ ਬਿਆਨ
ਬੀਮਾਰ ਵਾਸਤੇ ਸਵਾਲ

ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਬੰਦ ਸੁਰਦੀ ਵਲ ਬੈਠਕੇ
ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਹੋ ਜਾਵੇ,
ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਤੇ ਆਮਲ ਮੌਕੇ ਨਾਲ
ਇਕ ਹੀ ਪਾਸੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬੀਮਾਰ ਚੰਗਾ
ਭਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਮੁਸਾਫਰ ਵਾਸਤੇ ਸਵਾਲ

ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਤੇ ਆਮਲ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸਜਾ
ਸੁਰ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁਸਾਫਰ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ
ਮੁੜ ਆਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਖਬਾ ਸੁਰ
ਚਲੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁੜੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ
ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸੁਰ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਉਲਟ
ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੁਸਾਫਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਤਕ
ਮੁਸਾਫਰੀ ਵਿਚ ਰੈਹਣਾ ਪਵੇ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ

ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਖਿਆਲ
 ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਲਦੀ
 ਸੁਰ ਥੋਂ ਬੰਦ ਸੁਰ ਵਲ ਆਕੇ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਤਾਂ
 ਕੰਮ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨ ਹੋਵੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੇ
 ਕੰਮ ਬਣਿਆ ਬਣਾਇਆ ਵਿਗੜ ਜਾਏ ਅਤੇ
 ਜੇ ਸਵਾਲੀ ਬੰਦ ਸੁਰ ਦੀ ਵਲੋਂ ਆਕੇ ਚਲਦੀ
 ਸੁਰ ਨੂੰ ਹੋਕੇ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੰਮ
 ਵਿਚ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਨਾ ਉਮੈਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੀ
 ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਗਰਭ ਦੇ ਲਈ ਸਵਾਲ

ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਬੰਦ ਸੁਰ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਬੈਠਕੇ
 ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਰਭ ਹੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ,
 ਗਰਭ ਥੋਂ ਮੁੰਡਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੁੜੀ ਆਮਲ ਦੀ
 ਖਬੀ ਸੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਲੜਕੀ ਜੇ ਸਜੀ ਚਲਦੀ
 ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੰਡਾ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਫੁਲਾਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲਾਭ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਾਨੀ
 ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਪੁਛੇ ਕੇ ਫੁਲਾਣੇ ਕੰਮ

(੮੯)
ਵਿਚ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਨੀ, ਤਾਂ
ਮਾਲੂਮ ਕਰੋ ਕੇ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਤੇ ਆਮਲ ਦਾ
ਚੰਦਰਮਾਂ ਸੁਰ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ
ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾਂ ਸੁਰ ਤੇ ਆਮਲ
ਦਾ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਖੀਰ ਵਿਚ
ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ?
ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਸਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠਕੇ ਸਵਾਲ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਲ ਦਾ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਜਾਰੀ
ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਦੀ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੀ ਮਾਸ਼ੂਕ (ਪਿਆਰ) ਮਿਲੇਗਾ?
ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਚਲਦੀ ਸੁਰ ਵਲ ਬੈਠਕੇ
ਸਵਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿਲੇਗਾ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ
ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲੀ ਅਤੇ ਆਮਲ
ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾਂ ਸੁਰ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬੜੀ
ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀ ਚੰਗਾ ਰਿਹਾ ਹੋਯਾ ਮਾਲਮਲਗਾ?

ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੇਲੇ ਚੰਦਰਮਾਂ ਸੁਰ ਚਲਦੀ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

ਕੀਹ ਮੀਂਹ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕੇ ਅਜ ਮੀਂਹ
ਹੋਵੇਗਾ ਕੇ ਤੇ ਨਹੀਂ, ਆਮਲ ਨੂੰ ਚਾਹੀਏ ਕੇ
ਆਪਣੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਦੇਖ ਲਵੇ ਜੇਕਰ
ਸਵਾਲੀ ਨੇ ਚੰਦਰਮਾਂ ਸੁਰ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਮੀਂਹਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਸੁਰਜ ਵਿਚ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪੁਛਣ ਵਾਲੇ
ਅਤੇ ਆਮਲ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾਂ ਸੁਰ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਮੀਂਹ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੋਟ:- ਨੌਵਾਂ ਤੇ ਦਸਵਾਂ ਲਿਸਬਕ ਰਸਾਲਾ

ਪਿਆਮ ਵਿਚ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਜ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਇਲਮੇ ਯਗ ਅਥਵਾ ਮਿਸਮਰਜ਼ਮ ਦਾ
ਨੌਵਾਂ ਅਤੇ ਦਸਵਾਂ ਸਬਕ ਲਾਅਮੀ
ਸਮਾਧੀ ਤੇ ਇਸਮ ਆਜ਼ਿਮ ਦਾ
ਖੁਲਾਸਾ !

ਆਦਮੀ ਦਾ ਜਿਸਮ (ਵਜੂਦ) ਤਿੰਨ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਕੇ ਬਣਿਆਂ ਹੈ, ਮਾਦ (ਤਤ)
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਰੂਹ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਤ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ
ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
ਰੂਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ
ਨਾਂ ਹੈ ਰੂਹ ਇਕ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼
ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਉਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉਮੈਦ ਹੈ,
ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਂਦੀ ਹੈ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਚਾਹ
ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਹਲਾਂਉਂਦੀ ਹੈ
ਹਿਲਣਾ ਜੁਲਣਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਰ ਯਾਂ
ਤਾਸੀਰ ਹੈ ਜਦ ਹਰਕਤ (ਹਿਲਣ ਜੁਲਣ) ਦਾ
ਅਸਰ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਪਠਿਆਂ ਉਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

(੯੨)
ਤਾ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਖਿਆਲ ਜਾਂ ਕੰਮ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੁਵਤ
ਤਾਕਤ ਜਾਤਾਸੀਰ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਕੁਵਤ
ਕਿਸੇ ਗਲ ਦੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਕੁਵਤ
ਜਾਂ ਤਾਕਤ ਦੇ ਅਸਰ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਹਾਲਤਾਂ
ਆਦਮੀ ਤੇ ਆਂਵਦੀਆਂ ਹਨ।

- (੧) ਛੋਟੀ ਕੁਵਤ (ਕੁਵਤ ਅਦਨਾ)
- (੨) ਬੜੀ ਕੁਵਤ (ਕੁਵਤ ਖਾਲਸ)
- (੩) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੁਵਤ (ਕੁਵਤ
ਆਲਾ)।

ਛੋਟੀ ਕੁਵਤ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ
ਅਤੇ ਰੂਹ ਅਕਲ ਹੈਵਾਨੀ (ਪਸ਼ੂ ਬੁਧੀ) ਦੀ
ਤਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਕਿ ਸੁਤਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਸੁਫਨਾ ਦੇਖਣਾ।

ਕੁਵਤ ਖਾਲਸ
ਇਸ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਕਿਸੇ
ਗਲ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ

ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਗਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਵਤ ਆਲੂ (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੁਵਤ)

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੜੀਆਂ
ਕਿ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਤੇ ਕਾਬੂ
ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਮਾਨੋਂ ਕੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼
ਦੀ ਸਚੀ ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜੜਤ ਕਪੋਹਚਸਕਦਾ ਹੈ।
ਆਦਮੀ ਸਭ ਇਲਮਾਂ ਤੇ ਜਾਚਾਂ ਦੀ ਇਕ
ਮਾਸ਼ੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਾਂ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕੋਲੋਂ ਚੰਗੀਤਰਾਂ ਕੰਮ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁਵਤ
ਆਹਲਾ (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੁਵਤ) ਯਾ ਗਿਆਨ
ਉਸ ਹਾਲਤ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੂਹ ਅਤੇ
ਅਕਲ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਕੇ ਇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਬਹੁਤ ਵੇਰੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕੇ ਕਈ ਕਵੀ

ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ
 ਵਜਦ (ਵਸਤੀ) ਦੀ ਹਾਲਤ ਆਖਦੇ ਹਨ
 ਕਈ ਵਾਹਿਜਾਂ (ਨਸੀਹਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ) ਤੇ
 ਉਹ ਹਾਲਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੇ ਸਚਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਹੋਠਾਂ ਤੋਂ ਬਰਸਦੀ ਹੈ ਕਈ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਯਾਂ
 ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰ
 ਦਿਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੇਹੜੇ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਦਾ ਸਬਬ ਏਹ ਹੈ ਕੇ ਕਿਸੇ
 ਬਾਹਰ ਦੇ ਸਬਬ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਹ ਉਪਰ
 ਇਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 ਜੇਹੜਾ ਕੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਹਰਕਤ ਹਿਲਾਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਇਸ ਹਰਕਤ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਕੋਲੋਂ
 ਨਵੀਆਂ ੨ ਗਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਆਦਮੀ ਦੀ
 ਅਕਲ ਅਤੇ ਰੂਹ ਦੋ ਵਖ ੨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਪਰ
 ਜਦ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਜਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ
 ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸ ਵਿਚ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ
 ਹਨ ਤੇ ਰੂਹ ਵਿਚ ਇਕ ਨੂਰਚਮਕਣ ਲਗਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਇਸ ਨੂਰ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਅਸਰ ਸਾਰੀਆਂ

ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਦਰ ਅਸਲ
 ਇਹਤਰੀਕਾ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋਕੇਸਚਾਈ ਦਾ ਖਜਾਨਾ
 ਹੈ ਇਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਆਦਮੀ ਦੀ
 ਰੂਹ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਵੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਹੈ ਤਾਂ
 ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਜਾਏ ਜੇਕਰ ਉਹ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੈ
 ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਏ ਜੇਕਰ ਬੇਆਰਾਮ ਹੈ ਤਾਂ
 ਆਰਾਮ ਦੇਵੇ ਜੇਕਰ ਗਰੀਬ ਹੈ ਤਾਂ ਦੌਲਤਮੰਦ
 ਬਣ ਜਾਏ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ
 ਵਿਚ ਕਮਾਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸਮਝਲਵੇਕੇ ਉਸਨੇ
 ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ
 ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਕਿਸੇਗਰੀਬਨੂੰ ਦੌਲਤਮੰਦ
 ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਚੰਗਾ
 ਕਰ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ
 ਕਰ ਦੇਣਾ ਕੁਝ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ
 ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਦਸਦੇ ਹਾਂ
 ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਬੂਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿਚ
 ਕਮਾਲ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਕਾਬੂਕਰਨ ਦਾ

ਇਲੰਮ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੁੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਚਲਾ
 ਆਂਵਦਾਸੀ ਪਰਯੂਰਪ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਈਸ਼ਵਰ
 ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਇਸ ਜਾਹਿਰਾ ਇਲਤ ਨੂੰ ਬਦਲ
 ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਮਜ਼ਬਦਾਇਕ ਮਰਕਜ
 ਮਨਿਆ ਜੇਕਰ ਗ਼ੈਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ
 ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਸਚਾਈ ਵਿਚੋਂ
 ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਇਸ ਈਸ਼ਵਰ
 ਭਗਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਇਮ ਹੋਣਾ ਮਸਹੀ ਦੀਨ
 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਸੁਟਿਆ ਕਾਇਮ ਦੇ ਤਰੀਕੇ
 ਯਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਹਨ ।

ਪਹਿਲਾਂ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ
 ਯਾ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਦੁਖ ਨਾ ਦੇਵੇ ।

ਦੂਜਾ । ਤੂੰ ਸਚ ਬੋਲੇਗਾ

ਤੀਜਾ ਤੂੰ ਚੋਰੀ ਨ ਕਰੇਗਾ

ਚੌਥਾ ਤੂੰ ਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਲਵੇਗਾ ਨਹੀਂ

ਪੰਜਵਾਂ ਤੂੰ ਪਸ਼ੂ ਪੁਣਾ ਤੇ ਵਜ਼ੂਦ ਦੀਆਂ

ਖਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵੇਗਾ

ਛੇਵਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾਰਖੇਗਾ

ਨੂੰ ਸੱਤਵਾਂ ਤੂੰ ਸਬਰ ਕਰੇਂਗਾ ਅਤੇ ਦਿਲ
ਇਕਾਗਰ ਕਰੇਂਗਾ ॥

ਅਠਵਾਂ ਤੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਹੀ
ਮਨੇਂਗਾ ॥

ਜੇਹੜਾ ਆਦਮੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਿਤ੍ਰ ਤਰ੍ਹੀ
ਕਰਨੀ ਚਾਹੇ ਉਸਨੂੰ ਉਪ੍ਰਲਿਖੇ ਅਠੇ ਹੁਕਮਾਂ
ਨੂੰ ਇਕਲਿਆਂ ਬੈਠਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾਂ ਚਾਹੀਏ, ਅਤੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਦੁਆ (ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ) ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਏ ਕੇ
ਹੋ ਈਸ਼ਰ ਤੂੰ ਜੋ ਕੇ ਨੇਕੀ ਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ
ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈਂ, ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਟਾ
(ਪੁਤ੍ਰ) ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦੇਹ, ਅਤੇ ਸਚਾਈ ਦਾ
ਰਾਹ ਦਸ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਸਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਚਾਹਦਾ ਹਾਂ, ਤੇਰੇ ਤੇ
ਭਰੋਸਾ ਰਖਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ
ਨੇੜੇ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ
ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਹੋਯਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਖਦਾ
ਹਾਂ, ਕੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਨੇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਲਾਏਂਗਾ, ਇਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਠਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ

ਇਕ ਹਫਤਾ ਤੱਕ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਤੇ ਦੋਪੈਰ ਨੂੰ
 ਦਿਲਹੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
 ਇਸ ਦਿਆਂ ਗੁਣਾਂ ਉਪ੍ਰ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੇ
 ਵਜੂਦ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,
 ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਕੇ ਈਸ਼ਰੀ ਜੋਤ
 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਮਲੂਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ,
 ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਅਕਲ
 ਅਤੇ ਰੂਹ ਵਿਚ ਇਕ ਨੂਰ ਚਮਕਣ ਲਗੇਗਾ,
 ਅਤੇ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਰਾਮ ਆਨੰਦ ਅਤੇ
 ਤਸੱਲੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਾਹਿਸ਼
 ਹੋਵੇਗੀ ਕੇ ਹਕੀਕਤ ਤੇ ਮਾਰਫਤ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
 ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਦਮਲੀਏ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅਠਾਂ ਹੁਕਮਾਂ
 ਦਾ ਸਿਮਾਨ ਕਰੋ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਤੇ
 ਸੁਗਲ ਨੂੰ ਨ ਬਦਲੋ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਿਚ ਕਿਸੇ
 ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ੁਇਲਮ
 ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਨਾਲ ਜੋ ਤਾਸੀਰ (ਅਸਰ) ਤੁਹਾਡੇ
 ਰੂਹ ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਆਦਤ
 ਦੇ ਬਦਲਨ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਰਕਤ

(੯੬)

ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੇ ਉਹ ਗਲ
ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਲੈਣਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਪਸਿਆ ਨ ਕਰੋ
ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲਵੋ ਤਾਂ ਪਰਾਨਾਂ ਯਾਮ
ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ
ਅਤੇ ਅਕਲ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਹੋ ਜਾਏ, ਆਦਮੀ ਦਾ ਵਜੂਦ ਰੂਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਕ
ਤਰਾਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਇਸ਼ਮ
ਦਾ ਮਨਸ਼ਾ ਏਹ ਹੈ, ਕੇ ਰੂਹ ਵਜੂਦ ਦੇ ਉੱਤੇ
ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਕਰੇ, ਵਜੂਦ ਤੇ ਅਕਲ ਦੋਵੇਂ ਦੋ
ਹਥਯਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਦਮੀ
ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
ਰੂਹ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨੂਰ ਅਤੇ ਵਜੂਦ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਹਾਸਲ ਹੋ ਜਾਏ।

ਅਮਲ

ਇਕ ਨਵੇਕਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ
ਕਿਸਮ ਦਾ ਰੋਲਾ ਨ ਹੋਵੇ, ਚੋਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ

ਬੈਠ ਜਾਓ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਚਾ ਰਖੋ ਛਾਤੀ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ
 ਅਤੇ ਸਜੇ ਨਥਨੇ (ਨਾਸ) ਰਸਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ
 ਸਾਹ ਉਪਰ ਨੂੰ ਖਿਚੋ, ਅਤੇ ਖਬੇ ਨਾਸ ਰਾਹ
 ਸਾਹ ਨੂੰ ਬਾਹਰਿ ਛੋੜੋ, ਚਾਰ ੨ ਵੇਰੀ ਸਾਹ ਉਪ੍ਰ
 ਖਿਚੋ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਛੋੜੋ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਥਨਾ
 ਵੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਜਾਓ, ਵਧਾਂਦੇ ੨ ਚੌਧਾਂ
 ਸਾਹ ਲਵੋ ਤੇ ਛੋੜੋ, ਜਦ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਤੇ ਛੋੜਦੇ
 ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਹੇਠਾਂ ਕਰ ਲੋ, ਤੇ
 ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤੇ ਜਮਾ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਦਿਲ
 ਵਿਚ ਖਿਆਲ ਕਰੋ, ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਰੂਹ
 ਦੀ ਸਫਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀਆਂ
 ਇੰਦਰੀਆਂ ਤੇ ਬਦਨ ਦਿਆਂ ਜੋੜਾਂ ਵਿਚ ਇਕ
 ਖਾਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਆਰਾਮ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ
 ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹਫਤੇ ਤਕ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਕੇ ਸਾਹ ਦੇ
 ਉਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਹੋ ਜਾਏ, ਇਸ
 ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤਕ ਇਸ ਮਸ਼ਕ ਨੂੰ
 ਫਿਰ ਕਰੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ
 ਇਕ ਤਰਾਂ ਦੀ ਨਰਮੀ ਤੇ ਮਿਠਾਪਨ ਪੈਦਾ

ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਕਿਸੇ
 ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ
 ਬਣਾਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ
 ਬਿਸਤਰੇ, ਤੋਂ ਉਠੋ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਇਸ ਮਸ਼ਕ ਨੂੰ
 ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸੌਣ ਲਗੋ
 ਤਾਂ ਬੀ ਇਸ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋ, ਤੇ ਇਸਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
 ਦਿਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ
 ਧੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੇਹਲ ਮਿਲੇ ਇਸ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋ,
 ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹ ਉਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਓ ਅਤੇ
 ਤੁਹਾਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦੀ
 ਮਿਠਾਸ ਆਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਗੇ ਵਧੋ ਤੇ ਦੂਜੀ
 ਗਲ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਨਾਲ ੨ ਇਸ
 ਮਸ਼ਕ ਨੂੰ ਬੀ ਕਰਦੇ ਜਾਓ, ਇਸ ਮਸ਼ਕ ਨਾਲ
 ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਪ੍ਰ ਕਾਬੂ ਪਾਲਵੋਗੇ, ਅਤੇ
 ਅਤੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਸ ਵਿਚ ਕਰ ਲਓਗੇ,
 ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਉਸਨੂੰ ਘੁਮਾਣਾ ਚਾਹੇ ਘੁਮ
 ਜਾਏਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਬੀਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ
 ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ

(੧੦੨)

ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ, ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਰੂਹ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕਰ ਲਓਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅਸਰ ਤੇ ਤਾਕਤ ਸੈਹਤ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ ਕਰ ਸਕੋਗੇ, ਇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ ਸਾਹ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਾਹ ਨੂੰ ਖਬੀ ਨਾਸ ਰਸਤੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਸਜੀ ਰਸਤੇ ਬਾਹਰ ਕਢੋ, ਜਦ ਸਾਹ ਲਵੋ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਅੰਦਰ ਰੋਕੀ ਰਖੋ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਓਮ (ਤੇਂ) ਅਖਰ ਦਾ ਵੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ, ਸਾਹ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸੈਕਿੰਡ ਹੌਲੀ ੨ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਓ, ਅਠ ਸੈਕਿੰਡ ਤਕ ਛਾਤੀ ਅੰਦਰ ਰਖੋ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਚਾਰ ਸੈਕਿੰਡ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਕਢੋ ਜਦ ਸਾਹ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੋਕੋ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਇਕਪਾਸੇ ਲਗਾਓ, ਅਤੇ ਬਰਕੀ ਕੁਵਤ ਜੇਹੜੀ ਨਾੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਕੇ ਸਾਰੇ ਬਦਨ ਵਿਚ ਖਿਲਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਮਾਲੂਮ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਸਾਹਮਣੀਆਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਮਾਲੂਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਏਹ

(੧੦੩)

ਨਹੀਂ ਮਾਲੂਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਜੂਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੂਨ ਦੀ ਹਿਲ ਜੁਲ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਯਾ ਮਿਕਨਾਤੀਸ ਕੁਵਤ ਜੋੜਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਤਰਾਂ ਚਲਦੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ, ਤੁਸਾਂ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕੇ ਜੇਕਰ ਹਥ ਨੂੰ ਮੇਜ਼ ਦੇ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਇਕਤਰਾਂ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਮਾਲੂਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਤਰਾਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹ ਨੂੰ ਰੋਕਣਦੇ ਨਾਲ ੨ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤ ਦੀ ਉਸ ਲੈਹਰ ਨੂੰ ਜੇਹੜੀ ਵਜੂਦ ਵਿਚ ਹਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ ਮਾਲੂਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਏਸੇ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਲਾਦਿਓ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬੀ ਸੋਖੇਹੀ ਮਾਲੂਮ ਕਰ ਲਓਗੇ, ਸਾਹ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹਮਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਮਿਕਨਾਤੀਸੀ ਕੁਵਤਦੀਆਂ ਲੈਹਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਹੜੀਆਂ ਕੇ ਵਜੂਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਮਾਲੂਮ ਕਰਨ ਲਗੋਗੇ ਪੈਹਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੈਹਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਦੀ ਹਡੀ ਵਿਚ ਮਾਲੂਮ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਸਾਹ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸੈਕਿੰਡ ਵਿਚ ਅੰਦਰ

(੧੦੪)

ਕਰੋ, ਅਤੇ ਚਾਰ ਵਿਚ ਬਾਹਰ, ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ
ਵਿਚ ਅਠ ਸੈਕਿੰਡ ਤਕ ਅੰਦਰ ਰੋਕੋ, ਅਤੇ
ਵੀਹ ਵੇਰੀ ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਦਸ
ਦਿਨ ਤਕ ਬਰਾਬਰ ਦਿਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ੨ ਵੇਰੀ
ਕਰਦੇ ਰਹੋ, ਜਦ ਇਸ ਮਸ਼ਕ ਵਿਚ ਪਕੇ ਹੋ
ਜਾਓ ਤਾਂ ਸਾਹ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਣ ਤੇ ਬਾਹਰ
ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਸਤ ੨ ਸੈਕਿੰਡ ਕਰ ਦਿਓ
ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਵਕਤ ਦਸ ਸੈਕਿੰਡ
ਅਤੇ ਇਹ ਮਸ਼ਕ ਇਕ ਹਫਤਾ ਤਕ ਕਰੋ! ਇਸਦੇ
ਪਿਛੋਂ ਸਾਹ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ
ਦਸ ਸੈਕਿੰਡ ਕਰ ਦਿਓ, ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਰੋਕਣ
ਦਾ ਵੀਹ ਸੈਕਿੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਸ਼ਕ
ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਤਕ ਰਖੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਲਾਂ
ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸਾਹ ਅੰਦਰ
ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਰੋਕਣੇ ਨੂੰ
ਜਿਤਨੀ ਦੇਰ ਚਾਹੋ ਰਖ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ
ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਰਲੀਆਂ (ਸਾਹਮਣੀਆਂ)
ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਅੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੁਝ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ

(੧੦੫)

ਸਕਦੇ ਹੋ, ਇਸ ਅਮਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ
ਤਰਾਂ ਦਾ ਆਰਾਮ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿਸਣ ਲਗੇਗੀ ।

ਸਮਾਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਜੂਦ

ਅਤੇ ਰੂਹ ਦੀ ਸਫਾਈ

ਅਕਲ ਯਾ ਦਿਮਾਗ ਸਭ ਤਰਾਂ ਦੀ ਕੁਵਤ
ਤੇ ਤਾਸੀਰ ਦਾ ਮਰਕਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੂਹ ਜੇਹੜੀ
ਕੇ ਕੁਵਤ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਕਲ ਨੂੰ
ਇਸ ਕਦਰ ਤਾਕਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਤਨੀ
ਤਾਕਤ (ਕੁਵਤ)ਕੇ ਅਕਲ ਸੈਹਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ
ਤਰਾਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਕੋਲੋਂ, ਰੇਸ਼ਨੀ ਮਿਲਦੀ
ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋਲੋਂ, ਇਸ ਤਰਾਂ
ਰੂਹ ਕੋਲੋਂ ਅਕਲ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਅਕਲ ਕੋਲੋਂ
ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰੂਹ ਦਾ
ਉਲਟ ਅਕਲ ਤੇ, ਅਤੇ ਅਕਲ ਦਾ ਵਜੂਦ ਤੇ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਕਲ ਦਾ ਰੂਹ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,
ਜ਼ੁਇਜ਼ਮ ਤੋਂ ਏਹ ਮੁਰਾਦ ਹੈ, ਕੇ ਜੇ ਚੀਜ਼ ਰੂਹ
ਅਕਲ ਨੂੰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਅਕਲ ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ
ਰੂਹ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦੇਵੇ ।

(੧੦੬)

ਏਹ ਗਲ ਅਕਲ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ
ਤਾਕਤ ਥੋਂ ਛੁੜਾਨ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ
ਗਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਕ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਜਦ ਤਕ ਕੇ ਅਕਲ ਵਿਚ ਯਕਸੂਈ ਪੈਦਾ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵ ਏਹ ਕੇ ਅਕਲ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ
ਜਮਾਂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਜਿਧਰ ਚਾਹੇ
ਲਗਾਯਾ ਜਾਏ, ਜਦ ਅਕਲ ਵਿਚ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ
ਜਮਾਂ ਰੈਹਣਾ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਚੀਜ਼
ਉਸਨੇ ਰੂਹ ਕੋਲੋਂ ਲਈ ਉਹ ਰੂਹ ਨੂੰ ਵਾਪਸ
ਦੇ ਦਿਤੀ, ਅਤੇ ਜਦ ਏਹ ਗਲ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ
ਆਦਮੀ ਉਸ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਸਤੇ
ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਕਲ ਦੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਜਮਾਂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ
ਹੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੁਵਤ ਹਾਸਲ
ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਕਲ ਦੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਜਮਾਂ ਹੋਣ
ਦੇ ਏਹ ਮਤਲਬ ਹਨ, ਕਿ ਅਕਲ ਤੇ ਰੂਹ
ਇਕ ਹੋ ਜਾਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭੇਦ ਨਾ

((੧੦੭))

ਰਹੇ, ਅਤੇ ਜਦ ਤਕ ਅਕਲ ਨੂੰ ਦਸ ਬਾਰਾਂ
ਸੈਕਿੰਡ ਤਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਖ ਸਕੋ ਕਿ ਇਸ
ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾ
ਆਵਣ, ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਲ ਚਾਹਨ ਕਰੇ,
ਤਾਂ ਜਾਣ ਲਓ ਕਿ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਈ।

ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਯਾ ਅਕਲ ਨੂੰ
ਇਕ ਸੌ ਚੌਤਾਲੀ ਸੈਕਿੰਡ ਤਕ ਈਸ਼ਰ ਵਲ
ਜੇਹੜਾ ਕੇ ਮੁਹਬਤ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਲਗਾ
ਸਕੋ, ਪਰ ਹਜ਼ੂਰੀ (ਸਾਹਮਣੇ) ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ
ਵਾਕਫੀਅਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦਰਜਾ ਬੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਈਸ਼ਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ
ਵਜ਼ੂਦ ਅਕਲ ਯਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤਕ ਲਾ
ਸਕੋ, ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕੇ ਵਾਕਫੀਅਤ ਦੇ ਸਾਰੇ
ਦਰਜੇ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਜ਼ੂਦ ਦਾ
ਚਮਕਾਰਾ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇਲਮ ਦੇ ਜਾਣਨ ਯਾ
ਗਿਆਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੌੜੀ ਮਿਲ ਗਈ, ਅਤੇ
ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਕੰਮ ਦੇ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋ ਗਏ,

ਹੁਣ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਕ ਲਾਜ਼ੀ ਯਾ ਲਝੀ ਇ .ਹ

(੧੦੮)

ਦਿਲ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਪੰਜ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਕਿਸੇ ਤੇ ਖਿਆਲ ਲਾਓ

(੧) ਖੂਬਸੂਰਤੀ (੨) ਤੰਦਰੁਸਤੀ (੩) ਦੌਲਤ
(੪) ਖੁਸ਼ੀ ਯਾ ਲਿਆਲ ਜ਼ਮਾਨਾ (੫)
ਗਿਆਨ ਯਾ ਵਾਕਫੀਅਤ।

(੧) ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਉਤੇ ਖਿਆਲ ਜਮਾਣੇ
ਨਾਲ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, (੨) ਦੌਲਤ ਤੇ
ਖਿਆਲ ਜਮਾਣ ਨਾਲ ਦੌਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ,
(੩) ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਤੇ ਖਿਆਲ ਜਮਾਣ ਨਾਲ
ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, (੪) ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਖਿਆਲ
ਜਮਾਣ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (੫) ਅਕਲ
ਢੂੰਡਣ ਉਤੇ ਖਿਆਲ ਜਮਾਣ ਨਾਲ ਅਕਲ
ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਜਦ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਖਿਆਲ ਜਮਾਯਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ, ਤਾਂ ਦਿਲ ਯਾ ਖਿਆਲ ਅਤੇ ਰੂਹ ਇਕ ਹੋ

(੧੦੬)

ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਰੂਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾ
ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਖਿਚ
ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬੱਸ ਜਦ ਇਕਾਗਰਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਈ,
ਤਾਂ ਰੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਆ ਗਈ, ਅਤੇ
ਆਪ ਆਪਣਾ ਨੂਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਲਗੀ।

ਉਪਰਲਿਖੀਆਂ ਪੰਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਪਰਵਾਰੀ ੨
ਇਕ ਹਫਤਾ ਤਕ ਖਿਆਲ ਜਮਾਓ !

ਖਿਆਲ ਇਸ ਤਰਾਂ ਜਮਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਜੇਕਰ ਦੌਲਤ ਤੇ ਖਿਆਲ ਜਮਾਓ, ਤਾਂ ਸਮਝ
ਲਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੌਲਤਮੰਦ ਹਾਂ, ਜੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਤੇ
ਖਿਆਲ ਬੰਨ੍ਹੋ ਤਾਂ ਜਾਣੋਂ ਕੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹਾਂ,
ਬੀਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਜਿਸਮ ਬੀਮਾਰ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ
ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੀ ਅਕਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਬੀਮਾਰ
ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਿਲ ਅਤੇ ਰੂਹ ਵਿਚ ਹੈ
ਬਸ ਇਸਨੂੰ ਵਜੂਦ ਲਈ ਮੰਗ ਲਓ, ਅਤੇ
ਵਜੂਦ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਜਾਏਗਾ, ਆਪਣੇ ਦਿਲ
ਵਿਚ ਏਹ ਖਿਆਲ ਬੰਨ੍ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹਾਂ,

(੧੧੦)

ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਜਾਓਗੇ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਜੇਕਰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਏਹ ਖਿਆਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮੈਂ
ਦੌਲਤਮੰਦ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੌਲਤਮੰਦ ਹੋ
ਜਾਓਗੇ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਸਾਹ
ਦੀ ਚੰਗੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰ ਚੁਕੋ, ਤਾਂ ਖਿਆਲ ਬੰਨ੍ਹਣ
ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਤਕ, ਤਿੰਨ
ਮਿੰਟ ਕਿਸੇ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਵਿਚ ਖਿਆਲ ਜਮਾਓ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਏਹ ਖਿਆਲ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ
ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਜਾਓ, ਤਾਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ
ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰੋਲਾ ਗੋਲਾ ਨ ਹੋਵੇ,
ਕਰਸੀ ਉਤੇ ਬੈਠ ਜਾਓ, ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ
ਏਹ ਆਖੋ ਕਿ ਮੈਂ ਖੂਬ ਸੂਰਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਏਹ
ਮਾਲੂਮ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਬਦਲੀ ਹੋਣ ਲਗੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਬਦਸੂਰਤ
ਤੇ ਖੂਬ ਸੂਰਤ ਬਣਨ ਲਗੇ ਹੋ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਅਮਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ
ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋ ਜਾਓਗੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ

(੧੧੧)

ਖਿਆਲ ਭੀ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਆਲ ਜਮਾਓ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਸਲ ਵਿਚ
ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੂਹ ਜੇਹੜੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਹੁਕਮ
ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ
ਖਿਆਲ ਜਮਾਯਾ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਜਿਧਰ ਜਮਾਯਾ
ਜਾਵੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹਾਸਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇ
ਸ਼ੁਇਸ਼ਮ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ
ਜਿਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ
ਜਿਤ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ
ਮਿਲ ਗਈ। ਸਤੀ, ਹੋ ਤਿਆਰ ਨਿਰਭਰ ਰਸਮ
ਤਮ ਸ਼ੁਇਸ਼ਮ ਦਾ ਆਖਰੀ ਦਰਜਾ ਆਨੰਦ
ਯਾ ਖੁਸ਼ੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਈਸ਼ਰੀ ਮੁਹੱਬਤ
ਹੈ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੂਹ ਯਾ ਜੀਵ ਯਾ ਆਤਮਾਵੀ
ਮੁਹੱਬਤ ਹੈ, ਸ਼ੁਇਸ਼ਮ ਦੇ ਸਬਬ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ
ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਭਾਗ
ਗਿ ਵਜੂਦ ਤੱਤ ਹਨ ਅਤੇ ਰੂਹ ਤੱਤ ਨਹੀਂ
ਸ਼ੁਇਸ਼ਮ ਵਿਚ ਵਜੂਦ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(੧੧੨)

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਰੂਹ ਉਸਨੂੰ ਬਣਾਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਹ ਰੂਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਤੇ ਚਲਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਗਲ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਹੌਲੀ ੨ ਉਸ ਗਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਬੱਬ
ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਾਂ ਜਦ ਜ਼ੁਇਲਮ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਕੀਤੀ ਜਾਏ
ਤਾਂ ਰੂਹ ਅਕਲ ਤੇ ਵਜੂਦ ਸਭ ਇਕ ਹੋ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਦ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਖਿਆਲ ਜਮਾਣ ਦੀ
ਮਸ਼ਕ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਇਹ
ਮਸ਼ਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ
ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਚੀਜ਼ਾਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਖਿਆਲ ਕਿਧਰੇ
ਹੋਰਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਹਾਸਲ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਪੂਰੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਹਿਲਾਂਦੀ ਹੈ॥

ਜਦ ਜ਼ੁਇਲਮ ਦੀ ਵਾਕਫੀਅਤ ਆਖਰੀ
ਦਰਜੇ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਅਗੇ
ਇਕ ਚਮਕਾਰਾ ਦਿਸਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਵਜੂਦ

(੧੧੩)

ਅਤੇ ਰੂਹ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਚਮਕਾਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਨੰਦ ਯਾ ਖੁਸ਼ੀਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਲੀਰ ਤੇ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਰੂਹ ਅਤੇ ਈਸ਼ਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਜੋ ਕੰਮ ਚਾਹੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦਸਵਾਂ ਸਬਕ ਇਸਮ ਅਜ਼ਿਮ
ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਸਵੇਂ ਸਬਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪ ਦਾ ਇਲਮ ਮੁਕੰਦਾ ਹੈ ਅਜ ਸੈਂ ਆਪਨੂੰ ਇਸ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਆਪਣੇ ਤਿਹਵਾਲੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸਦੇ ਵਾਸਤੇ ਇਸਦੇ ਖੋਜੀ ਹਮਾਲੀਆ ਪਹਾੜ ਦੀਆਂ ਔਖੀਆਂ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਰ੍ਹੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਭਰਦੇ ਹਨ, ਇਤਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਸੈਂਹਦੇ ਹਨ ਇਹ ਇਕ ਮੰਤਰ ਹੈ

(੧੧੪)

ਆਖਣ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੇ ਅਖਰ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਭੇਦ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਨ।
ਜੋਗੀ ਲੋਕ ਇਸਨੂੰ ਜਾਨ ਤੇ ਪਿਆਰ ਰਖਦੇ
ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਨ ਹੈ, ਸਤ
ਵਲਾਇਤਾਂ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਅਗੇ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੇ
ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਗ਼ਮ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ
ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਿਆਂ ਫਿਕਰਾਂ
ਤੇ ਛੁਟਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁਸ਼ ਰੈਂਹਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਅਜ਼ੀਜ਼ੀ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਜੋ
ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੁਨੀਆਵੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨੀ
ਸਖਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ
ਅਤੇ ਨਾਹੀਂ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਆ
ਸਕਦੀਆਂ ਹੈ ਸੱਪ ਨੂਹੇਂ ਜ਼ੈਹਰਵਾਲੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ
ਚਿੱਤ੍ਰੇ ਆਦਿਕ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਖੌਫ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।

(੧੧੫)

ਭਿ ਵਿਲਓ ਇਹ ਮੰਤ੍ਰ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ)

ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲਓ

ਜ਼ਰੂਰੀ

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਕੋਹਣ ਉਪਰ ਚਲੋ,

ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਨਾ ਦੁਖਾਓ, ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ

ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਜਾਣੋ, ਇਨਸਾਨੀ ਤ

ਹੋਵਾਨੀ ਖਾਹਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੋੜ ਦਿਓ ।

ਨਵਰਤਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਸਵੇਰੇ ਚਾਰ ਬਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹਾ ਧੋਕੇ

ਵੇਹਲੇ ਹੋ ਜਾਓ, ਫਿਰ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਮਰੇ

ਵਿਚ ਉੱਤ੍ਰ ਵਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਚੌਂਕੜੀ ਮਾਰਕੇ

ਬੈਠੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਿਬੀ ਘੜੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ

ਜਗ੍ਹਾ ਰਖੋ ਜਿਥੋਂ ਉਸਦੀ ਟਿਕ ੨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆ ਸਕੇ ॥

(੧) ਸਾਰੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿਓ ।

(੨) ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਲੋ ॥

(੧੧੬)

(੩) ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਵਖਰੇ ਹੋਕੇ ਘੜੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਟਿਕ ੨ ਨਾਲ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ, ਸਤ ਦਿਨ ਤਕ ਇਹ ਅਮਲ ਇਕ ਘੰਟਾ ਤਕ ਰੋਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਘੜੀ ਦਾ ਵਰਤਣਾ ਛੇੜ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਨੇ ਚਿਰ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋ ਜਾਏਗੀ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਲਤ ਬਿਲਕੁਲ ਬਦਲ ਜਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਆਪ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਦੇਵਤਾ ਬਣ ਗਏ, ਪਰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਿਧਰੇ ਇਹ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰ ਬੈਠਣਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਤਰਿਆ ਮਿਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਇਗਾ।

ਹੁਣ ਅਗੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਸੁਣੋ, ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਘੜੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਲਾਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਦੋੜਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਓਹ ਇਹ ਕਿ ਚੋਕੜ ਮਾਰਕੇ ਬੈਠਣ

(੧੧੭)

ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਆਪਨੂੰ ਖਿਆਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ,
ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਆਪ ਇਕ ਵਡੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ
ਖੜੇ ਹੋ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਰਯਾਉਲ (ਸਬਜ਼ੀ)
ਹੀ ਹਰਯਾਉਲ ਹੈ, ਦਰਖਤ ਫੁਲਾਂ ਤੇ ਫਲਾਂ
ਨਾਲ ਲਦੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਰੰਗ ੨
ਦੇ ਪੰਛੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ
ਕਿਧਰੇ ਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਆਸਮਾਨ
ਨਾਲ ਗਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਧਰੇ
ਸਮੁੰਦਰ ਲਹਿਰਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਾਰੇ
ਨਜ਼ਾਰੇ ਤੇ ਦੌੜਾਨ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰੀ ਇਸਮ
ਆਜ਼ਮ.....ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸੀ
ਵੇਲੇ ਜਦ ਕਿ ਮੰਤ੍ਰ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ,
ਦਿਲ ਵਿਚ ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੀ ਸਿਫਤ
ਵੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਗਲਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਈਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਅਤੇ ਮੰਤ੍ਰ
ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਇਕ ਵਕਤ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਏ ਫਿਰ
ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਵਕਤ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਬੀ ਇਕ ੨ ਘੰਟਾ ਦੋ

(੧੧੮)

ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਇਸ ਅਮਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਖੋ, ਫਿਰ
ਅਗੇ ਆਪਦਾ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ, ਇਤਨੇ ਚਿਰ
ਵਿਚ ਆਪ ਵਿਚ ਇਤਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆ ਜਾਏਗੀ
ਜਿਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਇਕ
ਸਿਰ ਦਰਦ ਵਾਲਾ ਆਯਾ ਆਪਨੇ ਪੰਜ ਮਿੰਟ
ਇਕਾਗਰ ਚਿਤ ਹੋਕੇ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਉਸਦੇ
ਮਥੇ ਤੇ ਫੂਕ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਦਰਦ ਜਾਂਦਾ
ਰਿਹਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਮੰਤਰਨਾਲ
ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦਮ ਕਰਕੇ ਪਲਾਣ ਨਾਲ ਬੁਖਾਰ
ਦੂਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੂਹਾਂ ਲੜ ਗਿਆ ਆਪਨੇ ਇਸੀ
ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਝਟ ਉਸਦਾ ਜ਼ਹਰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਾਯਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹਥ ਪੈਰ ਫੁਲ ਗਏ
ਬਦਨ ਨੀਲਾ ਹੋਗਿਆ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋਗਿਆ ਅਤੇ
ਜਾਨ ਦਾ ਫਿਕਰ ਪੈ ਗਇਆ ਆਪਨੇ ਇਕ ਦੋ
ਮਿੰਟ ਉਸਦੇ ਮਥੇ ਤੇ ਹਥ ਫੇਰਿਆ ਅਤੇ ਉਹ
ਚੰਗਾ ਭਲਾ ਹੋ ਬੈਠਾ ਫਾਇਦੇ ਬਹੁਤ ਹਨ ਪਰ
ਮੰਤਰ ਇਸਮਾਜਿਮ ਖਲਕਤ ਦੇ ਭਲੇ ਵਿਚ
ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਾਇਦੇ ਦੀ

(੧੧੬)

ਜਗ੍ਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਵਰਤਨ ਦੀ
ਵਿਧੀ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ**

ਨੰਬਰ ੧ ਕੰਮ ਸਿਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਗੁਣ
ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਕਾ, ਸੰਤੋਖੀ ਹੋਸਲੇ ਵਾਲਾ,
ਨਿਡਰ, ਤਾਕਤਵਾਲਾ ਬਹਾਦਰ, ਨੇਕ ਆਦਤ
ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋਵੇ।

ਜਿਸਦੀ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਗੁਣ
ਸੁਭਾ ਚੰਚਲ ਨ ਹੋਵੇ, ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ,
ਕੰਮ ਸਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ,
ਜੇਕਰ ਤੀਵੀਂ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕੁਆਰੀ ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਨ
ਪਰ ਉਪਰਲੇ ਗੁਣ ਸ਼ਰੂਰ ਹੋਣ।

ਹਦਾਇਤਾਂ
ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦਿਖਾਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ “ਆਮਲ” ਤੇ
ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ‘ਮਾਮੂਲ’ ਕਹਿੰਦੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ
ਆਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਫੁਲ ਯਾ ਧੂਪ
ਆਦਿਕ ਦੀ ਧੂਣੀ ਦੇਣੀ ਸ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਮਲ ਤੇ

(੧੨੦)

ਮਾਮੂਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਾਕ ਸਾਫ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਏ ਤੇ
ਖਾਸਕਰ ਉਸ ਦਿਨ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ
ਮਾਸ, ਲਸਨ, ਗੰਡਾ ਆਦਿਕ ਨਾ ਖਾਧਾ ਹੋਵੇ
ਅਮਲ ਕਿਸੇ ਵਖਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ
ਜਿਥੇ ਕਿਸੇਤਰਾਂ ਦਾ ਰੋਲਾ ਜਾਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਕਸਾਨ
ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਏ ਅਸਮਾਨ
ਤੇ ਬਦਲ ਨ ਹੋਵੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦਾ
ਚਾਨਣ ਵਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨਾ ਘਟ ਪੈਹਲਾਂ ੨
ਮਾਮੂਲ ਦੀ ਉਮਰ ੧੨ ੧੪ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧ
ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮਾਮੂਲ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਗੋਡਿਆਂ
ਭਾਰ ਬੈਠ ਜਾਵੇ ਤੇ ਪਿੱਠ ਪਹਾੜ (ਉਤ੍ਰ) ਵਲ
ਹੋਣੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਧਿਆਨ
ਕਰਕੇ ਮਾਮੂਲ ਤੇ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ
ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਸੱਜੇ ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ ਤੇ ਰਖੇ ਤੇ ਸੱਜੇ
ਫਥ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਮੇਤ ਖੱਬੇ ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ ਤੇ ਰਖ
ਲਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਾਰਾ ਠੀਕ ਰਹੇ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਸਿਧਾ ਰਖੇ।
ਜੇਕਰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਮੂੰਹ ਸਾਫ ਨਾਂ ਦਿਸੇ ਤਾਂ
ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਤੇਲ ਲਗਾ ਲੈਣਾ

ਚਾਹੀਏ ।

ਹੁਣ ਆਮਲ ਡੇਢ ਫੁੱਟ ਦੂਰ ਬੈਹਕੇ ਮਾਮੂਲ ਦੀ ਤਿੱਕੁਟੀ ਅਰਥਾਤ ਨੱਕ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਵਿਚ (ਜਿਥੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਤਿਲਕ ਲਗਾਂਦੇ ਹਨ) ਨਜ਼ਰ ਜਮਾਕੇ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਤੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹੀ ਇਰਾਦਾ ਰਖੋ ਕੇ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਰੋਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ (ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਪੁਜਕੇ) ਹੋਕੇ ਸਾਡੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਠੀਕ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ । ਬਹੁਤ ਪੱਕੀ ਤਰਾਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਫੇਰ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਵੋ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਤਵੱਜਾ ਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਚੇਹਰੇ ਦੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਵਿਚ ਟਿਕ ਟਿਕੀ ਲਾਕੇ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਤੇ ਵਸ ਲਗਦਿਆਂ ਅੱਖ ਨਾ ਝਮਕੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਪਿਛੋਂ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕੇ ਬੱਸ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਚੇਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿਸੇਗਾ, ਬਲਕੇ ਆਪਣੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ ਵਿਚ ਵੇਖੋ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦਿਸੇਗਾ, ਦੇਖੋ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਦੇਖੋ ਉਹ ਇਕ ਪਾਸੇ

(੧੨੨)

ਆਦਮੀ ਖੜੋਤਾ ਹੈ, ਥੋੜੇ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਮਾਮੂਲ
ਜ਼ਰੂਰ ਕਹੇਗਾ ਕੇ ਹਾਂ ਇਕ ਆਦਮੀ ਖੜੋਤਾ
ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹੇ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇਣ
ਦੇ ਤੀਕੇ ਨਾਲ ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜ਼ੋਰ
ਨਾਲ ਕਹੇ ਦੇਖੋਉਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਦਮੀ
ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਖੂਬ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਵੇਖੋ, ਜ਼ਰੂਰ
ਦਿਸੇਗਾ, ਫੇਰ ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਉਸ
ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਹੋ ਝੱਟ ਪੱਟ ਚੁਹੜੇ ਨੂੰ ਸਦਕੇ
ਜਗ੍ਹਾ ਸਫਾ ਕਰਾਓ, ਇਕ ਮਿੰਟ ਪਿਛੋਂ ਪੁਛੋ
ਕੀ ਚੁਹੜਾ ਚਾੜ੍ਹ ਦੇ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਾਮੂਲ
ਕਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਹੋ ਕਿ ਮਾਸ਼ਕੀ ਆਕੇ ਪਾਣੀ
ਛਿਣਕਾ ਜਾਵੇ ਜਦ ਮਮੂਲ ਕਹੇ ਛਿੜਕਾ ਹੋ
ਚੁਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਰੀ ਵਿਛਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹੋ ਜਦ
ਦਰੀ ਵਿੱਛ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਹੋ ਕੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਰਖੋ ਜਦ
ਕੁਰਸੀਆਂ ਆਦਿਕ ਵੀ ਛੱਠ ਜਾਣ ਤਦ ਕਹੋ ਕੇ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਵਜ਼ੀਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ
ਇਹ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਹੋਲੀ ੨ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੇ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮੂਲ ਘਬਰਾਵੇ ਨਾਂ ਤੇ

(੧੨੩)

ਹੋਲੀ ੨ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ
ਪੁਜ ਜਾਵੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੋਲੀ ੨ ਤੇ ਯਕੀਨੀ
ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹਨ ਜਦ ਮਾਮੂਲ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖਬਰ ਦੇਵੇ ਤਦ
ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਬੰਦਗੀ
ਕਰਕੇ ਕਹੋ ਕਿ ਜਨਾਬ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਕਰਾਂ ਜੇਕਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਹੇਗਾ
ਹਾਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਪੁਛਣਾ ਹੋਵੇ
ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਕਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਗਲ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਦੇਵੇਗਾ ਇਹ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੈਹਲਾਂ ੨ ਕਈ
ਮਾਮੂਲ ਗਲਤ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ
ਘਾਬਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ ਜਿਉਂ ੨ ਤਜਰਬਾ
ਕਰੋਗੇ ਕੰਮ ਠੀਕ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਪੈਹਲਾਂ ੨
ਔਖੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੁਛਣੇ ਚਾਹੀਏ ।

ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਅਮਲ ਮੁਕ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
ਮਾਮੂਲ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸਲਾਮ
ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹੋ ਤੇ ਫੇਰ ਜਦ ਅਮਲ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਰਸਨ ਦੇਣੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ

(੧੨੪)

ਮਾਮੂਲ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਫੂਕ ਮਾਰੋ ਤੇ
ਕਹੋ ਕੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹੋ ।

ਨੋਟ—ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਤੋਂ
ਵੱਧ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ
ਇਕ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਮਲ
ਕਰੋ ਇਹ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸ਼ਾਸ ਨੌਕ ਦੀ
ਗਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

(੧੨੫)

ਸੁਆਦਲੇ ਨਾਵਲ

ਡਾਕੂ ਮੈਕਅਰ ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਮੁਕੰਮਲ ੧॥) ਜਗਤ ਤਮਾਸ਼ਾ ਤਿੰਨ
ਹਿਸੇ ਫੀ ਹਿਸਾ ॥) ਜੋਗਨ ਜਾਦੂ ਗਰਨੀ
॥ =) ਹਡੀਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ॥) ਜ਼ਬੇਲਾ ।)
ਖੂਨੀ ਹਾਰ ੧॥) ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ॥)
ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਦੀ ਸੈਰ ।) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਦਰੀ ਜੀ
। =) ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਸਵਾਦਲਾ ਨਾਵਲ ।)
ਲੜਾਕੀ ਸੱਸ । =) ਦਲੇਰ ਕੌਰ
ਮੁਕੰਮਲ ੧) ਚੰਚਲ ਮੂਰਤੀ ॥) ਭੂਤ
ਵਿਦਿਆ ਕਹਾਨੀਆਂ ॥) ਕਾਲਾ ਦੇਗੀ
ਦੀ ਲੁਟ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੌਰ ॥) ਅੰਗਰੇਜ਼
ਡਾਕੂ ਤਿੰਨ ਹਿਸੇ ਸਵਾਦਲੇ ੧॥) ਢਾਈ
ਸੈ ਹੀਰੋ ੧॥) ਸੁਸੀਲ ਕੌਰ ।) ਮਾਲ
ਗੁਦਾਮ ਵਿਚ ਚੋਰੀ ≡) ਕਮਾਈ ਦੀ

(੧੨੬)

ਬਰਕਤ।) ਪ੍ਰੇਤ ਦਾ ਮੁਰਦਾ। =) ਲਾਲਾਂ
ਦੀ ਖਾਨ।) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ੪ ਹਿਸੇ ੨)
ਸਚਾ ਮਿਤ੍ਰ॥) ਸੁਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਲਮ॥)

[ਰਸੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਪੁਸਤਕ]

ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਪ ਭਾਰਾ

॥ ਟੈਕਟ ਸੁਸ਼ੀਲਾ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੁਸਤਕ
ਘਰਾਂ ਦੇ ਰਸੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲ
ਪੰਜ ਹਿਸੇ ਛਪ ਗਏ ਹਨ, ਹਰ (ਇਕ
ਤੀਵੀਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਏ, ਮੁਲ ਕੇਵਲ॥)

ਮੰਗਾਉਣ ਦਾ ਪਤਾ:-

ਭਾਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਸਿ
ਚਿ ਤਿਅਮਲ (= ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ

ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਨੰਦ

ਜੇਕਰ ਆਪ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੀ ਭੈੜੀ
ਸੋਹਬਤ ਵਿਚ ਪੈਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾ
ਚੁਕੇ ਹੋ, ਤੀਵੀਂ ਕੋਲ ਗਿਆਂਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ
ਹੋਵੇ, ਘੋੜੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ, ਰੇਲਦੇ ਸਫਰ,
ਯਾ ਪੈਦਲ ਦੌੜਨ ਕਰਕੇ ਯਾ ਸੁਤਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਬਗੈਰ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬੀਰਜ ਨਿਕਲ
ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਮਰ ਦਰਦ ਸਿਰ
ਦਰਦ ਕਬਜ਼ੀ ਰੈਂਹਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ
ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਗੇ ਲਈ
ਨਾਸ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਤੇ ਆਪਣੀ ਜੁਵਾਨੀ ਤੇ
ਤਰਸ ਕਰਕੇ ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ 'ਸੁੰਦਰ ਰਸ, ਤੇ
ਇਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ 'ਸੁੰਦਰ ਲੇਪ' ਮੰਗਵਾ ਲਵੋ,
ਇਹ ਸਭ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖਰਾਬੀਆਂ ਨੂਦੂਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁਲ ਰਸ ਦਾ ੧।) ਲੇਪ ਦਾ ੨॥)

(੧੨੮)

ਇਕ ਪਵਿਤ੍ਰਜੀਵਨ

ਟ੍ਰੈਕਟ ਸੁਸੈਟੀ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੁਸਤਕ
ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਲਗੀ
ਹੋਈ ਹੈ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਾਸਤੇ
ਅਤੀ ਉਤਮਪੁਸਤਕ ਹੈ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਧਰਮ
ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਵੇਖਣੇ ਹੋਣ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਵਰਗ
ਬਣਾਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ
ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਏ ਮੁਕੰਮਲ ਪੁਸਤਕ ਦੀ
ਭੇਟਾ ਕੇਵਲ ੧॥)

ਮੰਗਾਉਣ ਦਾ ਪਤਾ:-

ਭਾਈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ

National Library,
Calcutta 97

ਸ੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ